SELMA LAGERL6F,

LEGENDE DESPRE IISUS

(Versiune de I. GONSTANTINES®UJ

EDITURA UNIVERSAL^ (raîova, 1990

IN NOAPTEA SFÎNTS

Cind aveam cinci ani m-a încercat o mare dor ere Nu-mi amintesc să fi avut de atunci vreo alta mal puternică.

S-a întîmplat acest fapt cînd a murit bunica. 'A stat pînă atunci, în fiecare zi, pe canapeaua din colţul camerei, povestind de dimineaţa pînă seara, iar noi, copiii, stam în jurul ei şi o ascultam fermecaţi. Aveam, aşa, 0 viată nespus de minunată; nu 6e aflau pe lume copii care să fi fost mai fericiţi decît noi.

Nu-mi mai amintesc prea bine de bunica mea. Mal ştiu doar că avea părul alb ca neaua, că mergea încovoiată şi că, stînd pe canapea toată ziua, Împletea ciorapi

Şi-mi mai amintcsc că, de cîte ori sfirşea vreo poveste, avea obiceiul să-şi puie mina pe capul meu şi să-mi zică : „Şi totul e aşa de adevărat cum mă vezi şi cum te văd".

îmi mai amintesc că bunica ne cinta uneori cîte un cîntec din bătrîni şi că în unul era vorba de un crai şi
o zînă a apelor : „Vîntul rece suflă, vîntul rece bate, bate poşte lac..."

Mai ţin minte o rugăciune şi im psalm, pe care bunica mă învăţase. .

Despre poveştile ci nu-mi amintesc decît ca prin vis. Una Insă mi-o amintcsc. a.tit de bine, îneît v-aş putea-o chiar povesti. Este o poveste, nu prea lungă, despre viaţa 'ui Isus.

Asta este cam tot ce-mi aduc aminte despre bunica, afară de marea durere pe care am simţit-o la moartea ei.

îmi aduc aminte de acea zi, de dimineaţa aceea, cînd canapeaua din colţul camerei a rămas goală şi noi nu ne

puteam închipui cum va trcce ziua. îmi aduc aminte de acest fapt şi n-am să-l uit vreodată.

Şi tmi amintesc că ne-au dus şi pe noi, copiii, să-l sărutăm mina ei încremenită pentru vecie. Ne era teamă să ne apropiem şi cineva ne-a spus că numai aşa putem să mulţumim, pentru ultima oară, bunicii pentru toate bucuriile dăruite de ea nouă.

Şi-mi amintesc că legendele, basmele şi cîntecele au părăsit casa închise intr-un sicriu lung şi negru şi nu s-au mai întors niciodată.

Simţeam că se stinsese ceva în viaţa mea. Ca şi cum poarta fermecată a unei lumi minunate se închisese pentru totdeauna.

înainte intram şi ieşeam din lumea noastră cînd doream, acum nu se mai pricepea nimeni să ne deschidă porţile aceîei lumi pierdută pe vede.

îmi aduc aminte c& noi, copiii, am început cu încetul să ne jucăm şi să trăim Ca şi ceilalţi copii, tndt se părea că nu regretam pierderea bunidl, ca şi cum am fi ultat-o.

Dar, chiar azi, după patruzed de ani, dnd scriu aceste poveşti pe care le-am auzit despre lisus, îmi vine tn minte povestea Lui, auzită de la bunica mea. Şl Îmi place tare mult să 6 povestesc şi să o alătur. In această carte, cu celelalte tegiende despre lisus

Toţi plecaseră la biserică tn prima zi de Crădun, tn afară de mine şi de bunica. Pe ea n-o luaseră pentru că era prea bătrină, pe mine pentru că eram prea mică. Amîndouă eram mlhnite că nu puteam asculta slujba şi nu vom vedea luminările aprinse din biserică.

„A fast odată un om — Începu bunica să povestească. Şi într-o noapte se duse să caute foc. Bătu din uşă In uşă şi se rugă de toţi :

— Oameni buni. ajutaţi-mă. Mi-a născut soţia un prunc şi am nevoie de foc să-l Încălzesc.

Şi bătu şi se rugă zadarnic. Era noaptea tîrziu, şi nu-1 auzi nimeni.

Şi omrt merse şi iar merse. Zări deodată o lumină în depărtare. Apropiindu-se, văzu un foc arzînd pe dmp şi în jurul focului o turmă de oi, păzită de un cioban bătrîn Cînd se apropie omul să ceară foc, văzu trei dini mari dornunu ia picioarele ciobanului. Cei trei cîini îşi des-

dii.şeră boturile să 'latre.", dar ny se .auzi nimiiş. Qnw*) si»4i că
i se zbîrîeşte părul de frică şi-l trec sudorile eţjpa colţii. cîioUar strălucea^ la hii»u^t .fopuUiL.ş cum .aceştia se pregăteau să saca asupra şa, Qţnul sim^ .că juud din cîini îl apucase de beregată, al doilea de un .pictor % ii treilea de o mină ; dar dinţii şi fălcile clinilor J1U--1.**«îuş- caseră şi el rămase nevătămat. .**

Omul încercă să se apropie de ioc ; oile insă dornjeay aşa de îngrămădite unele în altele îndt numai călclnd peste ele putea să la din el. Atunci fcălcă peste ele şj se •apropie de foc. Nici una din oi mi se deşteptă «iau clinti*'.

Pînă aici bunica a povestit fSră să b opresc, dar nu m-am patut abţine să n-o întreb :

--- Dar -de ce -nu se mişcau, bunico ?

— Ai să afli îndată, îmi răspunse ea, ^i povesti mâi departe-

„Qnd? ajunse emul la fee, ciobanul tresări din pir*-sa,,CU)banul; era un om njorocănos şi tndwi 1« fir*, duşmănos^» aspru cu toată lumea. Cum U văzu pe străin* apucă bita noduroasă cu care păzea turmaşi o arunci spre el îbita trepuvîjţind pe lingă «m, &r5 să-l nime- rttsscă. fji căzu iţftdeva pe cîrop."

. lar ani întrebat-o :

Bunico,. (Jar d« ce nu 1-3 lovit cionwgul pe străin T

Bunfc^. riu-mi râppunse şi povesti mal departe :

. „Atupcl gjjrăinuU» şpuse doba^uliu :

— Prietene, ăjută-mă cu puţin foc. Nevasta, nu-a ni* cui UJJ prunc şi-mi trebuie foc să-i incălzose pe amJndoi.

. Ciobanul arf f j fost el mai bucuri să nţi-i dea, dft|

< i Se minună că nu-l mvlşcăseră clinii, iar oiW piei nv M fclintiseră, nici bîta nu-l lovise, şi i se făcu frică De a&ea'tl lăsă să Ufc foc.

Focul însâ era aproape" stins, nu mai' era decît jăratec, aşa că omul trebuia să se mulţumească numai cu *tît. Cînd văiţu ciobanul că «mul nu avei tn e* yă- ia j4ratic se bucură die ÎJscurcătura str&nuhil ?14 :

' —Ji» <4t pofteşti.

Qnwgl ae aplecă liniştit, luă cur mfoa cărbunii apriwp şi îi puse ln poala mantalei sale. Focul nu-i arse nici mli- nile, nu-i pîrli nici mantaua, iar el ducea jăratecul in poală ca pe nuci."

Povestea bunicii am întrerupt-o pentru a treia oară:

— Bunico, de ce nu vroia focul să-l ardă ?

— Ai să afli îndată, îmi răspunse bunica şi povesti mai departe :

„Uimit, ciobanul alergă după străin şi-l întrebă :

— Ce noapte este asta în care nimic nu poate face nici un rău ?

Străinul îi răspunse :

— Eu nu pot să-ţi spun nimic dacă tu însuţi nu simţi.

Şi se duse să-şi aprindă focul, să-şi încălzească femeia şi pruncul. Ciobanul se luă după el, ca să afle ce minune se petrecea. Se ţinu după el pînă cînd acesta ajunse acasă. Acolo văzu mirat că omul nu avea nid măcar o colibă, că femeia şi pruncul se aflau într-o peşteră cu pereţii reci şi goi.

Cînd văzu dobanul pruncul, i se făcu milă şi, ca să nu îngheţe mica făptură, se hotărî să-l ajute. îşi puse jos desagii, care-i purta mereu cu el, căută în ei o piele de miel cu blană albă. moale şi o dărui străinului, spu- nîndu-i să culce în ea pruncul.

Şi în clipa in care i s-a făcut milă de copil, ochii i se luminară şi văzu ce nu putuse să vadă şi auzi ceea ce mai înainte, nu putea auzi.

Văzu ciobanul în jurul pruncului un alai de îngeri cu aripi de argint, unii cîntînd la harpe, alţii cîntînd imnuri de slavă, ca în acea noapte în care s-a născut Mîntuitorul

Astfel află ciobanul de ce în acea noapte toate lucrurile erau fermecate şi de ce nimic din întreaga fire nu putea vătăma pe nimeni.

Şi nu numai în jurul său erau îngeri, ci toată peştera, tot drumul, dealul din apropiere, toate erau pline de îngeri, şi toţi coborau din cer, se opreau şi priveau pruncul şi apoi zburau cîntînd osanale, imnuri de slavă. Era în întreaga lume bucurie, dntece şi jocuri, iar ciobanul văzu în a rea noapte tot ceea ce nu putuse să vadă şi, de bucurie, căzu tn genunchi şi mulţumi lui Dumnezeu.”

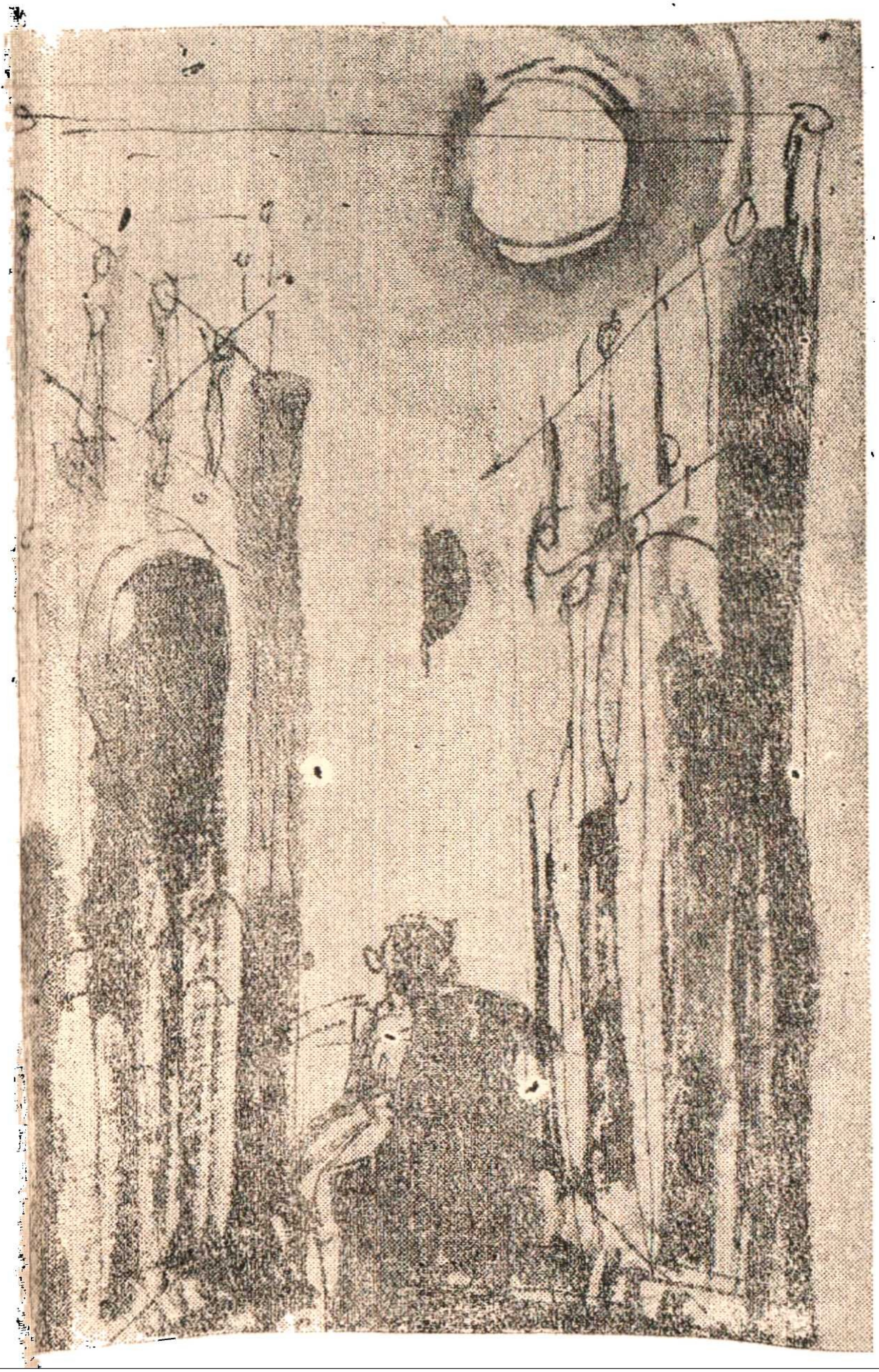

Cînd isprăvi de povestit, bunica oftă şi îmi spuse .

— Tot ceea ce a văzut ciobanul am putea vedea ţi noi, căci îngerii zboară pe cer în fiecare noapte de Crăciun, dar nu la teţi le este dat să-i vadă-

Bunica îşi puse, apoi, mîna pe capul meu şi adătiqă :

— Tu să-ţi aminteşti de acestea, fiindcă este aşa de adevărat, cum te văd şi mă vezi. Lumina soarelui şi a lunii, lumina focului şi lumina zilei nu folosesc la nimic dacă în ochi şi în suflet nu avem lumina cu care putem vedea măreţia lui Dumnezeu. - -

VEDENIA CEZARULUI

JSra pe vremea împăratului Cezar. Augostus şi a regelui Irod. O noapte adîncă se lăsase pe pămînt. Cea 'nai întunecată noapte care s-a pomenit; parcă întreg pă~raînţul s-ar fi aflat intr-o pivniţă. Nu se vedea nici marea, nid pămîntul şi nici pe drumurile cele mai cunoscute nu se putea umbla. Stelele se ascunseserâ pe bolta şi din cer

nici-o rază nu mai cobora; chiar si luna cea îndrăgită de toţi, îşi âscunsese faţa.

Adîncă mai era tăcerea.'Rîurile se opriseră in albia lor, nid un vînt cît de slab nu mai adia, frunzele plopilor se opriseră din fremaiat.

Dacă ar fi privit cineva marea, ar fi văzut că valurile ei nu mai izbeau malurile şi dacă ar fi străbătut pustia, n-ar fi auzit nisipul scîrţîind sub câlcîie. Totul încremenise pentru a nu tulbura tăcerea sfilitei nopţi. Iarba nu mai cuteza sâ crească, roua nu mai cudca, florile nu-şi mai răspîndeau parfumurile.

In acea noapte, fiarele nu mai porniră la vînat, şerpii nu mai muşcau, funii nu mai liămăiau, nici o făptură n-ar fi îndrăznit sy pîrigărească acea noapte cu vreo nelegiuire : nici un hoţ nu mai fura, nici un cuţit nu mai era bun pentru vărsarea sîngelui.

In noaptea aceea, din Roma ieşiră cîţi va inşi; veneau dinspre palatele Cezarului, aflate pe muntele Palatin, si se îndreptau spre Capitoliu. Cu o seară mai înainte, oi Întrebaseră pe Cezar dacă vrea să i se înalţe pe dealul sacru un templu. Augustus nu se hotărî îndată şi, pentru a şti dacă zeii nu se vor minia, avînd lîngă templele lor pe al

său, le răspunse că va înccrca să aducă o jertfă zeului său protector.

Cezarul era purtat înţr-o litieră, căci era bălrin şi nu mai era in stare sâ urce treptele GapitoliuluL EI însuşi, Augustus, ducea colivia cu porumbeii pe care vroia să-i sacrifice.

Numai cei mâi apropiaţi prieteni îl însoţeau, în afară dc sclavii care purtau făclii aprinse luminînd drumul, şi cei care duceau altarul, aşezat pe un trepied, cărbunii şi cuţitul pentru sacrificiu, focul sfînt şi celelalte lucruri trebuincioase.

Pe drum, Cezarul vorbea, mereu eu sfetnicii săi şl de aceea nu putea să observe tăcerea, linişţea nefireaseă a acelei nopţi. Numai cînd ajunseră la Capitoliu şi începură pregătirile pentru sacrificiu, observară cu toţii că se petrecea ceva neobişnuit cu natura.

Noaptea aceea nu putea să fie la fel ca celelalte, căci zăriră, la marginea stîncii, o fantomă ciudată. Li se păru la început a fi un trunchi de arbore uscat sau o străveche piatră căzută din templul lui Jupiter. Pe urmă îşi dădură seama că nu era nimic altceva, decît bătrîna Sibilă.

Nu s-ar fi putut crede că ar mai putea exista pe lume ceva mai vechi, mai istovit de vremuri şi totodată atît de măreţ; bătrîna îi înfiora. Dacă n-ar fi fost însoţitorii lui Cezar, ar fi luat-o, cu toţi ia fugă.

„Ea este cea care îşi numără anii cit boabele de nfoip de la ţărmul mării".

Dar oare de ce s-o fi arătat ca pe colină în această noapte ? Oare ce va prezice ea Cezarului, ce va prezice ea despre imperiu, ea cea care oracolele şi le scrie pe frunze do stejar, ştiind că vintul le va duce la cei pentru care sînt scrise? Erau aşa de înspâiniîntaţi, îneît la un

semn al Sibilei ar fi îngenunchiat cu toţii, pledndu şi frunţile pînă la pămînt.

Sibila însă sta nemişcată, de parcă ai fi fost moartă ; sta ghemuită pe marginea stîncii, cu mîna streaşină, la ochi. cercotînd zările, cit mai departe. înadins suiso pe culme, ca să poată vedea şi mai adînc în ao-a noapte întunecoasă.

Atunci înţeleseră cu toţii că o beznă ar.lîir'ii *y* de nepătruns cuprinsese lumoa I Şi. ce linişte ! *Cv* Uio.tc ! Nici murmurele Tibrului nu se mai auzeau.

Acrul tea grşp de respirat, sudoarea rece le acoperea trufii, Tpîmilc le «ţîrnag ţepene şi fără vlagă. Teţi ,siroţe#u că se petrece ţes» neobişnuit. Fiecare se ferea să-şi arate teama şi, ca sâ-1 linguşească, îi spu- nţ**3**U Cezarului că şe arată semne bune : întreaga natură îşi oprise respiraţia pentru ? saluta pe noul zeu. Îndemnară, deci, pe Cezar să înceapă sacrificiul, susţinând că Sibila se afla acolo numai pentru a-l saluta.

Sibila era fermecată însă de o vedenie şi, de aceea, nici ou ttuziae^şositea Cezarului pe Capţoliq, Sufletul ei pjutea întrro ţară îndepărtată şi ea se afla plutind peste o nemărginită cîmpie.

Era in întuneric. Izbi cu piciorul în ceva semănrnd; a bulgări. Pipăi cu mîna şi nu erau bulgări, ci oi adormite. Văzu şi focul riobaoilor. Ii văzu şi pe ciobani culcaţi în jurul focului, aviod alături de ei bitele lungi şi ascuţite, ca nişte suliţi* bîtele cu care-şi păzeau de fiarele **cFude** turmele.

Oare fiarele acelea cu ochi mici şi cozi stufoase, nu erau şacalii ? Totuşi, ciobanii nu-i izgoneau cu bîtele, clinii nu-i lătrau, oile nu fugeau de ei; fiare sălbatice, se odihneau la picioarele oamenilor.

Sibila trăia în acea vedenie şi nu vedea ce se petrecea în spatele ei, pe colină. Ea n-avea cum să ştie că se ridicase un altar, că se aprinseseră mirodenii, că Cezarul scos;-.' din colivie un porumbel să-l sacrifice.

Manile Cezarului erau atît de înlemnite îneît porumbelul ii v "ă in mîini şi se pierdu în întunericul nopţii Curteni: iviră cu bănuieli pe Sibila, crezînd că ea era c!j viii Cum ar fi putut ei să ştie că Sibila se afla lin^ă nc. : ibani şi că, împreună cu aceştia, asculta şi ea suTict'jii- 'jia auzite şi nenumărate, care străbateau adine ui în tun ic[7] Sibila ascultă îndelung, pînă cînd înţelese că nu J ;:e pâmînt venea acea muzică, ci'venea de su*. din c.j Îşi ridică ochii şi văzu atunci lumini licărind str.V,• **it.nd** întunericul adine. Erau cete de îngeri care ci su şi zburau căutînd ceva în jos, pe cimpia întinsă.

In vrc.i.r : :lM-la asculta cîntecele îngereşti, Cezarul Se **pi** j .. o nouă jertfă. îşi spălă inimile, curaţi

altarul şi ceru să i se dea al doilea porumbel. Cu toate că se sili cît putea să-l ţină, şi acest porumbel îi scăpă şi se pierdu în noapte.

Cezarul se înfioră. Căzu tn genunchi, chemlnd ajutorul zeului său protector. Se rugă din tot sufletul şi cu toată căldura să scape de nenorocirea ce se abătuse asu- pră-i în acea noapte.

Sibila nu auzi nimic din tot ce se întîmplase. Ea asculta cu tot sufletul corul îngerilor, din ce în ce mai tare, mai puternic, Incît ciobanii se treeiră. Se ridicară in coate şi văzură pe cer cete de îngeri străbătînd, precum păsările călătoare negura nopţii. Unii cîntau din viori şi harpe, alţii din citere şi ghitare, iar cîntecul lor răsuna voios şi nevinovat ca visele copiilor. îndată ce îi văzură si auziră, ciobanii se ridicară şi se porniră spre orăşelul din apropiere să vestească minunea. Ei străbateau o potecă şerpuitoare şi îngustă, urmăriţi de ochii Sibilei.

Deodată creştetul dealului _ se lumină, sclipind ca argintul la lumină de stele. îngerii se îndreptară spre el şi ciobanii urmau, atît de grăbiţi să-i ajungă. îneît fugeau.

Şi cînd ajunseră, ciobanii văzură că îngerii se strîn- scscră - în jurul unui staul din apropierea orăşelului. Staulul era sărăcăcios, cu acoperiş de paie şi lipit de o stîncă pleşuvă. Deasupra lui se oprise o stea, iar îngerii coborau din ce în ce mai mulţi. Unii se aşezară pe acoperişul de paie, alţii zburau fîlfîind în jurul staulului, iar sus bolta părea luminată de strălucirea aripilor lor.

în clipa aceea, steaua'se opri pe cer, toată natura se învioră şi *C* dată cu ea şi oamenii de pe Capitoliu. Ei simţiră o adiere răcoroasă şi mîngîietoare, miresme se: răspîndcau în văzduh, pomii fremătară. Tibrul începu să murmure, stelele să străluccnscă ; luna se ivi deodată pe cer şi lumină lumea.

Şi din nori se coborîră doi porumbei şi se aşezară pe umerii Cezarului. Şi văzînd această minune Cezarul se ridică plin de mîndrie şi fericit, iar prietenii şi sclavii săi i se aşezară la picioare strigînd : „Ave Cezar ! Geniul ţi-a răspuns rugăminţilor şi tu eşti zeul cel nou pc care !1 vom slăvi pe Capitol iu“.

Atît de ptiternice se auziră strigătele curtenilor care il lăudau pe Cezar, încît le auzi şi Sibila şi se întoarse, apropiindu-se de oameni.

Parcă Un nor întunecat se ridicase din prăpastie cuprinzind dealul.

Sibila era nespus de bătrînă. Părul ei se revărsa fhcîlcit în şuviţe, încheieturile mîinilor erau înţepenite, pielea neagră şi zbîrdtă părea aşa cum e o coajă. Dar, demnă şi maiestoaşă, şe îndreptă spre Cezar. Cu o mînă îşi- ţinea încheietura celeilalte mîini cu care arăta spre răsărit.

— Priveşte ! îi porunci ea. Şi Cezar deschise ochii şi privi. In faţa ochilor săi spaţiul se desfăcu şi ol căpătă puterea de a vedea în îndepărtatul răsărit. Acolo zări un sărman staul sub o stîncă şi în pragul staulului ciobanii rugîndu-se.

Şi tn staul sta o mamă îngenunchiată înaintea unui prunc dormind pe o mînă de paie.

Degetele lungi şi osoase ale Sibilei arătau spre pruncul acela.

— Ave Cezar ! îi spuse ea cu un zîmbet batjocoritor. Acela este zeul care va fi adorat şi aici, pe Capitoliu.

Ca un nebun, Cezar se repezi spre ea. Sibila intrase însă în somnul prezicerilor. Ochii ei tulburi începură să sclipească, miinile-i se ridicară spre cer, glasul i se preschimbă, ca şi cum nu era al ei, puternic şi atît de răsunător, încît întreaga lume l-ar fi putut auzi.

Şi spunea vorbe care păreau citite de ca în stele :

— Lumea va slăvi pe Capitoliu pe Renăscătorul lumii, pe Hristos, dar niciodată pe cei muritori!

Şi vorbind astfel păşi printre oamenii înlemniţi de uimire, se îndreptă spre culmea dealului şi acolo dispăru.

A doua zi Cezar Augustus opri poporul să-i ridice templu.

în locul acela, el ridică un templu pentru nou-năs- cutul Copil-Zeu şi îl numi „ara coeli“, adică „Altarul cerului";

FINTINA CELOR TREI MAGI

In vcchea cetate a Iudeei alerga Seceta dintr-un loc în altul cu ochii admciţi de suferinţă şi, semeaţă, călca pir- jolind iarba şi scaieţii.

Era în toiul verii. Soarele dogorea pe dealurile fără umbră şi cel mai uşor vînt stîrnea nori de pulbere ca varul, ridicat de pe pămîntul albit. Turmele stau Strînse în văi, Lingă matca izvoarelor secate...

Seceta rătăcea cercetînd cită apă mai are de sorbit. Sc îndreptă spre lacul lui Solomon şi văzu cu durere -că tot se

mai afla între malurile stîncoase. Se îndrepta apoi cu mersul ei tărăgănat spre drumul cel mare care ducea de la Bctlcem la Ierusalim. Cînd ajunse la marginea drumului văzu Fîntîna înţelepţilor aproape secată.

Scceta se aşeză pe marginea fîntlnii făcută diritr-o singură piatră scobită şi se uită In adlncul -ei. Oglinda lucitoare a apei care se vedea altădată aproape de gura fîntînii, scăzuse, iar în adîncul ei întunecat, se vedea numai mîlul.

Cind [întina zări obrazul pîrlit al Secetei răsfrint in oglinda întunecată a apei se înfioră.

— Aş vrea să ştiu cînd ai să te isprăveşti, îi zise Seceta. Cred că acum nu mai ai nici un izvor care să-ţi mai dea viaţă. Cît despre ploaie; de "trei luni nici vorbă.

— Poţi să fii liniştită, suspină fînţîna. Nimic nu-mi mai poate ajuta. Poate numai vreuji izvor de prin văi.

— Ei, .dacu-i aşa, n-am să te părăsesc pînă nu vei >eca de tot.

Seceta vedea bine că fintîna se apropia de ultima menire şi dorea să aibă parte de bucuria ie **a** o vedea murind' picătura cu picătură. . _____

Astfel, mulţumită, se aşează mai bine şi se bucură auzind suspinele fîntînii venite din adînc. Se bucurii vă- zînd şi drumeţii care căutau apă şi rămîneau mîhniţi cînd scoteau cîteva picături de apă amestecate cu mîl. Aşa trecu ziua şi cînd se lăsă noaptea Seceta mai privi încă o dală în fîntînă. Tot mai licărea cîte un strop de apă.

— Am să stau aici toată noaptea, ii spuse ea fîntî— nii, dar grăbeşte-te. Dacă atunci cînd se va lumina voi mai vedea licărind vreun strop de apă, sfîrşesc eu cu line !

Seceta se ghemui pe acoperişul fîntînii în vreme ce noaptea fierbinte şi mai neîndurătoare ca ziua, se pogorî peste ţara Iudei.

Clinii şi şacalii urlau fără încetare, vitele însetate le răspundeau din ieslele încinse. Vîntul adia, din cînd în cînd, aducînd în loc de răcoare, o boare fierbinte şi o zăpuşeală asemenea unor respiraţii de bestii uriaşe şi nă- praznice.

Stele străluceau pe bolta cerului în marea lor frumuseţe şi secera de lună nouă răspîndea o lumină albăstrie peste dealurile cenuşii.

în acea lumină a nopţii de vară, Seceta zări o caravană lungă coborînd de pe colina unde se afla şi Fîn- tîna înţelepţilor. Seceta privi lung şi se bucură la gîndul că şi aceia, chinuiţi de sete, nu vor găsi strop de apă. Şi chiar dacă fîntîna ar fi fost plină, tot ar fi secat-o, atît de mulţi erau oamenii şi animalele în caravana aceea.

Deodată i se păru că parcă o mulţime de fantome străbateau prin noapte, unindu-se cu altele, care sosiseră mai înainte. Foarte ciudată înfăţişare avea caravana.

Pe o colină din zare se ooborîră deodată cămile căzute parcă din cer. Erau în lumina lunii, mult mai mari decît obişnuitele cămile şi. purtau cu uşurinţă burdufurile uriaşe ce le împovărau. :

Seceta n-avu încotro şl trebui să creadă că sînt^ ae- vea, fiindcă le vedea şl mai lămurit. Putea să vadă că cele trei cămile care mergeau în faţă erau dromadera eu piele cenuşie şi lucioasă, cu frîie bogate, cu şei igv podobite şi că pe ele se aflau călăreţi de seamă. .

Toată caravana sc opri lîngă fîntînă şi dromadorcle se aşezară încovoindu-şi în trei picioarele spre pâmînt şi călăreţii coborîră. Cămilele încărcate se opriră şi din ce în ce veneau mai multe, îndt părea un lung convoi de gîturi şi cocoaşe cărînd o nemaipomenită povară. Cei trei călăreţi se îndreptară spre Secetă şi se înclinară în faţa ei dueîndu-şi mîna la frunte şi apoi la piept. Seceta văzu că aveau veşminte strălucitor de albe, turbane foarte mari şi

împodobite cu o stea strălucind că şi luna de pe cor.

— Noi venim din ţări străine — zise unul dintre ei — şi te rugăm să ne spui dacă această fîntînă este cu adevărat Fîntîna celor trei înţelepţi.

— Acum o mai cheamă, aşadar, pînă mîine ii va rămine numai urma, răspunse Seceta. în noaptea aceasta îi va veni sfîrşitul.

— Nici vorbă că va fi aşa, de vreme ce te-ai aşezat tu aici, grăi bărbatul. Nu e una dintre fîntînile sfinte care nu vor seca niciodată ? Nu se cheamă ea Fintîna
' celor trei magi ?

— Vezi bine că ştiu că de sfîntă e sfîntă, răspunse codindu-se Seceta, dar la ce-i mai poate ajuta aceasta ? Cei trei magi sînt de mult în rai.

Cei trei bărbaţi se priviră unul pe altul.

— Cunoşti tu oare povestea acestei fîntîni ?

— Eu, zise Seceta cu mîndrie, cunosc istoriile tuturor izvoarelor, rîurilor şi fîntînilor.

— Atunci fii bună şi ne-o povesteşte, o rugară străinii. Şi se aşezară în jurul fîntînii.

Seceta, duşmancă de moarte a tuturor celor ce cresc şi rodesc, tuşeşte, se aşază mai bine pe marginea fîntînii, ca un povestitor de basme pe scaunul său înalt; apoi începu povestea.

In Gabes din Mezia, un oraş de la marginea pustiei — din care cauză îmi e şi mie drag, trăiau cu şute de ani înainte trei oameni vestiţi jţ^tru Înţelepciunea lor. ISrau foarte săraci, lucru neobişnuit, fiindcă în Gabes In ţelepciunea era preţuită şi bogat plătită.

Lor însă nu le putea merge altfel fiindcă unul era foarte bătrîn, altul era acoperit de lepră şi cel de-al trei-

• lea era un arap negru, eu buzele groase. Oamenii socoteau pe cel dinţii prea bâtrln pentru ca ş$ poată învăţa ceya nou de Ia el. de celălalt se fereau de fiica molimei, iar dc cel de-al treilea nu voiau si Ştie, fUnâcă ei credeau că pînă atunci nu se născuse nimeni învăţat In Etiopia.

Cei trei învăţaţi se întovărăşiră totuşi **în** nenorocirea lor. Peste zi cerşeau **in** faţa templului **şi** noaptea dormeau pe acelaşi acoperiş de casă. **In** «est fel îşi petreceau timpul, vorbind despre minunile oamenilor şi ale firii.

Intr-a noapte, pe când dormeau pe acoperiş aşternut cu maci îmbătători, cel mai bătrîn dintre ei se deşteaptă si se uită pe cer, trezeşte apoi şi pe tovarăşii săi.

— Binecuvîntată fie sărăcia noastră care ne sileşte să

dormim afară — zise el — sculaţi-vă şi priviţi pe cer !... — Ei bine — zise apoi Seceta cu glas mai blînd, noaptea aceea era o noapte sfîntă. că nimeni din cîţi au văzut-o nu vor putea s-o uite.

Spaţiul era cu totul deschis. Cerul care se arată ca o bollă închisă, era acum adînc şi străveziu, plin de valuri ca o mare.

Lumina se rostogolea de pe un val pe altul, stelele păreu că plutesc pe tărîmuri deosebite, unele chiar pe valuri, altele pe alte sfere deasupra lor.

Departe se vedea o nebuloasă slabă.

Această nebuloasă străbătea spaţiul ca o minge şi se apropia din ce **în** ce, începînd apoi să se desfacă Întocmai ca un boboc de trandafir — usca-i-s$_r$ar urma! Mingea se făcea din ce **în** oe mai mare, iar coaja întunecoasă se desfăcea încetul cu încetul, iăsînd să iasă din ea patru frunze luminoase.

Cînd ajunse aşa de aproape cum e cea mai apropiată stea se opri.

Cind cei trei văzură minunea, unul din ei spuse că s-a născut un rege puternic, a cărui putere va fi mai mare ca a lui Cirus sau ca a lui Alexandru.

Se hotărîră atunci să plece :

— Să mergem, şi să spunem părinţilor ceea ce am văzut, poate ne vor răsplăti cu vreo pungă cu bani şi cu odoare scumpe.

Luară toiagul pribegiei şi porniră la drum. Cînd ajunseră la poarta oraşului, se opriră **o** clipă nedumeriţi, căci acum se întindea in faţa lor pustiul groaznic de care se tem oamenii.

Steaua cea nouă lumina nisipul pustiei aşa incit magii se porniră la drum plini de încredere, fiind călăuziţi de stea.

Toată noaptea merseră pe dmpul plin de nisip şi vorbiră de noul născut pe care'il vor găsi într-un leagăn de aur, judndifr'Se eu pietre scuiftpe.[1] -

îşi scurtau calea vorbind şi plănuind; cum sc vor înfăţişa in faţa tatălui, regele, şi In faţa mamei, regina, şi cum le vor spune că fiul lor va ajunge la cea mai mare putere şi mărire ; că va deveni mai vestit ca regele Solomon.

Şi se semeţeau că Dumnezeu i-a ales pe ei ca să vadă steaua şi că părinţii pruncului li yor răsplăti, nici mai mult nici mai puţin decît cu douăzeci de punt>i de aur, ba poate mai mult, să scape pentru totdeauna de chinurile sărăciei.

— Stam la pîiidă ca un leu, zise Seceta, ca să mă năpustesc cu chinurile setei pe aceşti drumeţi ; insă imi scăpară. Toată noaptea li călăuzi stearua, iar dimineaţa cînd cerul se lumină şi celelalte stele se stinseră, steaua cea nouă rămase pe cer luminind prin pustiu, pînă îi duse la o oază unde găsiră apă şi curmale.

Acolo se odihniră toată ziua şi dnd însera şi sc arătă steaua, magii plecară mai departe.

— Socotind după oameni — zise Scccta — trebuie Să fi fost o călătorie minunată. Steaua ii călâuzen, incit ei nu îndurară nici foame, nici sete. Steaua le lumina cărările, apărîndu-i de scaieţi şi de valurile de nisip, de soarele aspru şi de furtunile fierbinţi ale pustiului Cei trei călători îşi ziceau între dînşii: „Dumnezeu ne aîută şi noi sîntem trimişii săi".

— încetul cu încetul tot am avut putere asupra lor — povesti Seceta mai departe — aşa că în citova zile. Inima acestor oameni călăuziţi de stea, se pri Ti.u într-o pustie tot aşa de uscată ca şi aceea prin caro merg^ui ei.

Erau acum plini de o mîndrie nebună şi do o lăcomie arzătoare.

— Noi sîntem trimişii lui Dumnezeu şi tatăl copilului ne va răsplăti prea mult, dîndu-ne o caravană încărcată cu aur.

în sfîrşit steaua îi purtă spre vestitul rîu al Iordanului şi apoi sus spre colinele din ţara Iudei. într-o noapte rămase deasupra oraşului Betleem ce se vedea printre pădurile de măslin pe o culme stîncoasă.

Cei trei magi se uitară să vadă palate cu turnuri înalte şi întărite cu ziduri, şi tot ce arată un oraş regesc, însă nu

văzură nimic Steaua îi dusese la o peşteră de lă o margine de drum. Acolo raza stelei alunecă printre pietre şi prin acoperişul unui staul arăta celor trei magi un copilaşi adormit la sînul maicei sale.

Chiar cînd văzură că lumina stelei făcea o cunună în gurul capului noului născut, tot nu intrară în peşteră. JMu intrară să prezică copilului mărire şi stăpînirea lu- iriii; se întoarseră fără să se fi arătat şi se depărtară spre coline.

— Să ne închinăm noi oare la copilul unui cerşetor tot aşa de sărac ca şi noi ? Oare ne-a adus Dumnezeu aici să profeţim unui copil de cioban toate măririle ? 'Acest copil nu va face decît ceea ce au făcut şi părinţii săi ; va păzi turmele colea in vale •

Seceta se opri şi înclină'din cap către ascultători ca şi cum ar fi voit să zică : „N-am eu dreptate ? E ceva şi mai pustiu ca nisipul pustiei. Nimic nu este mai nercdnk: ca inima omului[11].

Cei trei magi se opriră in drum şi se gîndiră că poate s-au rătăcit, poate n-^u ţinut urma stelei — urmă Seceta — şi îşi ridicară ochii ca să caute steaua şi să afle iar drumul.

Dar steaua care-i adusese din Răsărit nu se mai vedea pe cer.

Cei trei magi rămaseră zdrobiţi de uimire şi de durere.

S-a întimplat însă ceva îmbucurător, dacă am judeca după oameni. Cînd au văzut magii că li s-a ascuns steaua, au înţeles că au păcătuit către Dumnezeu. Şi se întîmplă cu ei cum se întîir.plâ *c:i* pămîntul toamna cînd vine vremea ploiosă. Tremunu c’o frică şi firea li se în- muie, iar umilinţa le răsări în mimă ca iarba verde.

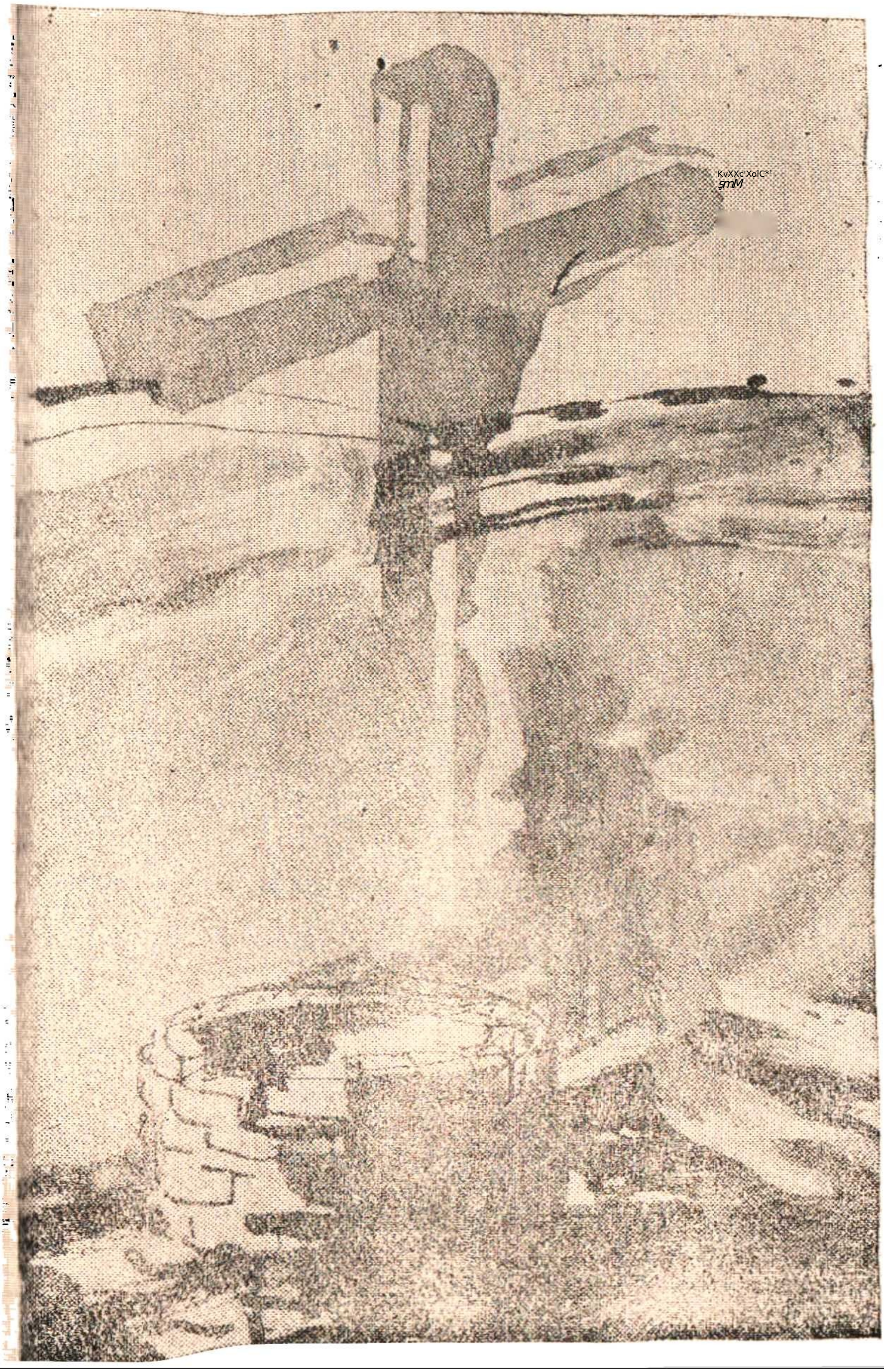

Trei zile şi trei nopţi rătăciră căutind pe copilul pe care irebuiau să-l profeţească. Steaua însă nu se mai arătă ; ei se rătăceau şi mai tare, se simţeau topiţi de durere şi de căinţă. In a treia noapte veniră la aceasta fîntînă să bea apă.

Atunci Domnul le-a iertat păcatele şi cînd se plecară spre fîntină, în oglinda apoi se răsfrîngea lumina stelei care îi călăuzise.

Cînd ridicară ochii spre cer, o văzură iarăşi şi călăuziri de ea ajunseră din nou la peştera din Betleem. Aici căzură în genunchi în faţa Copilului şi ziseră :

„Ţie îţi aducem odoare de aur,, arome şi rădăcini scumpe. Smirnă şi tămîie îţi aducem Ţie, căd Tu vei fi cel mai mare rege dintre toţi cîţî au trăit pe pămînt şi vei trăi în veacul veacurilor f"

Atunci copilaşul işî puse mina pe capetele închinate în faţa luî şi El te dădu ceea ce nici un rege din lume nu lc putea da. Bătrînul întineri, leprosul se vindecă, şi arapul se albi. Acum erau aşa de frumoşi şi de înţelepţi că fiecare ajunse rege în ţara sa Seceta se opri din povestit.

Cei trei străini îi mulţumiră şi o lăudară că a povestit adevărat.

— Minunată ţî-a fost povestea, zise unul. Ne mirăm însă câ cei trei magi nu fac nimic pentru fintîna care le-a arătat steaua. Sa fi uitat ei; oare o aşa de mare binefacere ?

— Nu trebuie oaţe ca Fîntîna să rămînă şi să amintească oamenilor că norocul care se stinge pe culmile mînclrici se regăseşte în umilinţa cea mai adincă !

— Să fie ei oare mai răi decît oamenii ? adăugă cel cle-al treilea. Oare cei care trăiesc în Paradis uită să fie recunoscători ?

Seceta se ridică cu un strigăt de groază. Ea recunoscuse de-abia acum pe cei trei magi. Şi fugi ca nebună să nu mai vadă cum cei trei crai porunceau servitorilor s;i torune apa din burdufurile de pe cămile Şi fîntina secată fu, ri-tfel, umplută eu apă adusă din Paradis.

COPILUL DIN BETLEEM

In faţa porţii oraşului Betleem sta de pază un soldat rtvmun. Avea zale strălucitoare, un coif mare şi o sabie scurtă ; în stînga o lance pe care se sprijinea. Tot timpul sta nemişcat în'cît părea turnat în fier.

Locuitorii intrau şi ieşeau, cerşetorii se culcau la urnim porţii, vînzătorii de fructe şi de vin îşi aşezau poverile linţŢă el ; soldatul însă nu-şi dădea osteneala nici măcar să-i privească.

— Lo ce bun să mă uit la aceste lucruri ? Ce-mi pasă mie de voi care tîrguiţi şi vindeţi şi veniţi împovăraţi cu ulcioare de vin şi undelemn. Dacă aţi fi o armată care se luptă contra duşmanilor, ar fi altceva ! Dacă aş vedea în- vălmăşală si luptă aprinsă, călăreţi repezindu-se în ropotul cailor in poporul fără apărare ! Dacă ar fi viteji care se grăbesc să cucerească oraşe urcîndu-se pe ziduri cu vâri şi funii ! Nimic nu mă poate bucura mai mult decît războiul ! îmi e dor chiar să văd fîlfîind în aer vulturul roman. îmi e dor de vuietul cornurilor de aramă, de clinchetul armelor, de sîngele roşu ce ţişneşte !

Tocmai în faţa porţii se Întindea un cîmp minunat acoperit de crini. Ostaşul sta zilnic cu ochii îndreptaţi spre cîmpie, însă nu s-ar fi gîndit nici o clipă la frumuseţea nespusă a florilor.

Citeodată vedea că drumeţii rămîneau în loc să privească cu drag.crinii şi se mira atunci că se opreau ei din drum c*. să vadă ceva aşa de neînsemnat.

— Oamenii aceştia nu înţeleg ce e frumos, se ftîn- dea el.

Mu vedea cîmpiile înverzite şi pădurile de măslini din jurul Bt tleemului, ci gîndurile lui visau pustiile fierbinţi din Libia plină de soare; vedea cum o legiune de .soldaţi se îndrepta în linie dreaptă pe nisipul fierbinte şi galben.

Nu so vedea nici un popas unde să te adăposteşti de razele soarelui ; nici un izvor, nici o ţintă, nici o margine a pustiei în care rătăceau.

El vedea ostaşi sflrşiţi de sete şi de foame, inaintind cu pas şovăitor. îi vedea poticnindu-se unul după altul, trăzniţi de razele soareluL

Cu toate acestea, legiunea înainta fără să-şi părăsească generalul.

— Iată ce e frumos, ginden soldatul, iată cec a ce desfată pe un soldat viteaz.

Stînd zilnic în acest loc, avea cea mai bună ocazie să vadă mulţimea de copii frumoşi din jurul său.

— Dar ce au ei oare să te poţi bucura ? îşi zicea ostaşul cînd

li vedea pe drumeţi surîzînd la vederea copiilor ce se jucau în jurul porţii; e de neînţeles cum se poate cineva bucura de un lucru aşa de nemernic.

Odată, văzu un băieţaş cam de vreo 3 ani, care venea Pe cîmp să se joace. Era un biet copil îmbrăcat în piele de oaie care se juca singur.

Fără voia sa cercetă copilul. Cel dinţii lucru care 11 miră era că, copilul alerga pe cîmp aşa de uşor, încît părea că pluteşte pe vîrful firicelelor de iarbă. Cind il văzu însă cum se joacă se miră şi mai mult.

— Pe sabia mea ! Copilul acesta nu se joacă ca ceilalţi copii. Dar «are cu ce se joacă ?

Copilul era numai la câţiva paşi de el, aşa că putea să vadă bine ce făcea. Vedea cum copilul întindea mîna să prindă o albină care sta pe marginea unei flori şi avea aripile aşa de încărcate de polen, încît deabia putea să le desfacă şi să zboare.

Ostaşul văzu cu mirare că albina se lăsa prinsă fără împotrivire şi fără măcar să înţepe.

Copilul ţinea bine albina între degete şi alerga înspre zidul oraşului în scorbura căruia se afla un roi de albine ; o puse binişor acolo, şi aşa făcu pe rînd şi cu celelalte albine de pe flori.

O zi întreagă îl văzu, soldatul, cum prinde albinele şi le duce la roi.

Copilul acesta e mai nebun decit toţi aceia pe care i-âm văzut pînă azi. Ce minte are el să ajute albinele acelea, care, şi fără ajutorul lui, s-ar descurca ; şi unde mal pui că l-ar fi f*ulut înţepa tsaacisl lor înveninat! Ce se va slege de el dată va trfti 1

Băieţaşul venea în Secare zi şi se juc& în faţa poeţii, iar ostaşul, tâfl Wftia Iul, se uftâ după el cttffi se joacă.

— **E de thirare, zise el > de trei ani stan ătci la ţjefartA şi pînă azi nu ni-am «indit la nifft<efti ta ia copilul acesta !**

Ostaşul însă nu era bucuros de Codrii. *a* dimpotrivă, căci îi amintea de prezicerea grozavă a unui profet iudeu. Se zisese că Va veni odată vremea Cînd 'toţi oartienii se vor iubi ca fraţii. Cînd se Rindea ostaşul fcă s-ar fi putut intim pla aşa ceva, ţi cuprindea un fior şi atunci apuca lancea cu aniîndouâ nviinilc ca $i fcii'tn s-af fi spriiifiit să nu cadă.

Şi cu cît vedea mai mult pfe aceSt copii, cu atît se gindea mai mult la proteţia «clor b mie de ahi de parc !

Nu îi era frică de Vremea aceea că Se vedea bine că ea e departe, însă nu-i plăcea să Se gîndească la ceva aşa de dispreţuitor.

Odată, pe cînd copilul se juca printre florile de pe cîmp, veni fără veste o ploaie mate... Cînd văzu copilul ce mari erau

picăturile şi că ar putea dobori bieţii crini, se îngrijoră de Soarta prietenilor săi. De aceea, se îndreptă spre cci niai mari şi mai frumoşi şi le înconvoie tulpinile nemlădioase la pămint, aşa că ploaia nu putea pătrunde în petalele florilor.

Şi cum făcu cu o floare, aşa făcu şi cu celelalte, încît toţi crinii cîmpului erau acum culcaţi la pămîrit.

Ostaşul surîse In sine cînd privi la ce făcea copilul.

— Mi-e teamă că aceste fiori, clinii nu-i vor fi recunoscătoare — zise el. Toate tulpinile sîfct mpte. Nu e cu putinţă să încovoi flori aşa de tari la tulpină.

Cînd se opri fnsă ploaia, ostaşul văMJ că băiatul se duse spre crini şi îi ridică. Şi spre nespusa sa uimire vedea cum copilul ridica florile fără cea mai mică osteneală, şi nici una nu efa ruptă ori vătămată. Deodată, văzu că toţi crinii străluciră de o tfiirtUnată albeaţă pe cîmpie.

Cînd ostaşul văzu aceasta, il apucă o mfnie grozavă.

— Ia te uită ce Copil! Nici nu ptot crede că s-a în- tîmplat ceva aşa de nebunesc! Ce fel de om se va alese din el. dacă nu poate vedea măcar o floare raptă ? Ce ar fi oare dacă ar merge aşa şi în războI ? Ce ar face el dacă 1 s-ftr da poruncă să ardă

o casă plină de femei şir de copii, sau să seebească e corabie aşa ca să se scufunde totul îa valsiil

Şi iar se gindi la vechea prefere şi începu să-i fie frică.

Dacă s-a şi născut un copil ca acesta, se vede că s-a apropiat vremea acşea. **Iacă** de acum **e** pace Intre oameni şi desigur că nici un război, nu- va mai izbucni. De acum înainte toţi oamenii vor fi ca acest copil, se vor terne să-şi i facă râu unul altuia şi nici atîta curaj- na voc avea incit' să rupă o floare sau să omoare o albină. Fapte vitejeşti nu] se vor mai face, nici învingeri glorioase şi nici intrări tri-ţ umfale în Capitotiu. Nu va mai fi nimic de făcut pentru un bărbat viteaz.

Şi ostaşul care tot mai dorea să intre în vreun război ca prin faptele sale să ajungă la- putere şi bogăţie, era aşa de mînios pe copilaşul de trei ani.încîfc întinse ameninţător lancea către el cînd trecu prin apropiere.

Dar, într-o zi copilul nu ajută florilor sau albinelor, ci. făcu un lucru care i se păru ostaşului şi mai netrebuincios şi mai nemulţumitor.

Era o zi grozav de călduroasă şi razele soarelui cădeau pe armura ostaşului, încît i se părea că poartă o cămaşă de foc. Cine trecea putea vedea că ostaşul suferea grozav de' arşiţa soarelui. Ochii îi erau roşii în cap, buzele i se uscaseră, însă soldatul care îndurase căldura arzătoare a pus-, ţiului Africii, îşi zise că aceasta era un lucru de nimic şi nici nu-i veni în minte să-şi schimbe locul.

Dimpotrivă, era bucuros să arate trecătorilor ce tare era, încît putea răbda arşiţa soarelui fără să. caute un adăpost.

Pe cînd se lăsa astfel aproape ars de viu de arşiţa soarelui de la amiaz, se apropie de el copilul care su juca pe cîmp şi se opri deodată în faţa Iui.

Ştia bine că ostaşul nu-i era prieten şi, de obicei, avea grijă să nu şe apropie de lancea, sa. De data asta însă veni aproape de tot, îl privi lung şi cu. băgare de seamă apoi se grăbi să fugă peste drum. După o clipă se întoarse* tinînd mîinile ca o cupă şi aducînd astfel ciţiva stropi de apă.

— Mie vrea oare să-mi aducă apă copilul acesta ? se gîndi soldatul. Dar asta-i prea de tot. Parcă un legionar roman nu poate îndura puţină căldură. Dar ce are copilul

acesta de vrea să ajute celor ce au nevoie de ajutor ? Ea n-am nevoie de mila sa. Aş dori ca toţi aceea care sint ca el şi el însuşi să nu mai fie pe lume.

Copilul venea cu multă băgare de seamă spre el. Ţinea mîinile strînse ca să nu-i picure apa printre degete. Pe cînd venea spre ostaş ţinea ochii aţintiţi pe stropii de apă ce-i aducea aşa că nu putea vedea că acela îl privea cu fruntea încreţită şi cu ochii răi.

In sfîrşit, se opri în faţa legionarului şi—i arătă apa.

Pe cînd venea, pletele aurii şi dese îi căzură pe frunte şi pe ochi, de aceea îşi scuţură capul să poată vedea. Cînd putu, în sfîrşit, să vadă cu ce faţă îl privea ostaşul, el nu se sperie, ci rămase îndemnîndu-l cu un surîs fermecător să primească. Ostaşul însă nu voia să primească un dar de la acest copil pe care îl ura.

Ei nu se uită la capul încîntător din faţa sa şi cum sta încremenit şi nemişcat păru că nu pricepe ce voia copilul.

Acesta însă nu -putea pricepe că ostaşul nu voia să primească ; el surîdea încrezător, se ridică pe vîrful picioarelor, îşi ridică braţele spre el cît putu aşa ca soldatul să poată ajunge apa.

Legionarul era aşa de mînios că un copil vrea să-l ajute, încît apucă lancea ca să-l alunge.

Se întîmplă însă ca tocmai în acel moment razele soarelui să cadă pe armura soldatului aşa de puternic, încît vedea numai flăcări în faţa ochilor şi simţea cum i se topeşte creierul în cap ; simţea bine că soarele îl va ucide dacă nu va căuta alinare îndată.

Şi, ieşit din minţi de'primejdia în care plutea, aruncă lancea la pămînt, apucă cu amîndouă mîinile pe copil şi îl ridică să poată sorbi apă din minutele sale.

Erau numai cîţiva stropi ce-i udaseră limba, dar era destul şi atît.

îndată ce sorbi apa simţi în cap o înviorare aşa de mare, încît nu-1 mai apăsa nici greutatea zilei şi nici coiful; razele soarelui îşi pierduseră puterea lor omorîtoare, bu-' zele i se înmuiară iarăşi şi flăcările roşii nu se mai învîr- teau în faţa ochilor.

înainte de a-şi da seama, lăsase copilul jos şi acum fugea pe cîmp să se joace. îşi zi?e mirat: „Ce fel de apa
fu aceasta ce-mi dădu copilul V A fost o băutură minunată.
Va trebui să-i mulţumesc pentru fapta sa.“

Dar, fiindcă ura pe copil, goni din cap această cugetare ! E abia un copilaş — zise el — şi desigur că nu ştie de ce face aşa ori aşa. Se joacă cu ce-i place. Oare crinii şi albinele cum îi **vor**

mulţumi ? Ce mă mai gîndesc eu să-i mulţumesc, el nici nu ştie măcar că m-a ajutat.

Se înfurie chiar pe coDil. cînd văzu un suta? că se apropie de poartă.

— Ia te uită în ce primejdie mă aflam !

De veneaVoltigius cu cîteva cliţje mai înainte mâ găsea desigur cu un copil în braţe.

Centurionul se aprooie şi întrebă pe soldat dacă ar putea vorbi ceva împreuna ; fără ca să-i audă cineva.

— Dacă ne vom depărta cu zece paşi de la poartă nu ne va auzi nimeni.

— După cum ştii regele Irod a încercat în zadar să găsească in Betleem pe un copil despre care vracii şi preoţii proorocesc lucruri srozavp. Ei spun că acel prunc se va ridica şi va lua tronul, aducind pe lume o domnie de o mie de anrde pace şi de fericir' Acum ştii de ce vrea Irod să-l nimicească.

— Vezi bine că înţ -l«e. răspunse ostaşul cu grăbire şi după cum spui. e cel mai uşor lucru din lume.

Nici vorbă că ar f» uşor dacă Irod ar şti care e acel copil din Betleem. f\stas>.il se încruntă şi zise :

— Ce păcat că nu • an stins vracii cum arată.

— Acum însă Irod a. născocit un plan ca să poată pune mina pe el — zise cen*-'»rionvtl — şi aceluia care îl va ajuta Irod îi făgăduieşte un 'l^r -rnre ,

— Ceea cş porunc.ş'^ Volti^ius se face şi fără plată, răspunse ostaşul cu rhîndrie.

« — îţi mulţumesc, zise centurionul, ascultă care este pKinul regelui. El vrea să sărbătorească ziua naşterii fiului său printr-o mare petrecere la care vor fi chemaţi toţi băieţii clin Betleem între dni şi trei ani, împreună cu marnei..' !or. Şi atunci.

El se întrerupse surîzînd cînd văzu cu ce silă îl privea ostaşul.

— Ei prietene, nu e nevoie să te temi. Irod ne va face omorîtori de copii. A pleacă-te şi ascultă în ce fel se va face.

3 — Legende despre Isua — cd. m

Centurionul şuşoti îndelung cu ostaşul şi cînd totul fu pus la cale adăugă :

— **Cred că nu e nevoie să-ţi spun că totul se va face in cea mai mare taină, dacă nu vrem -să ne muncim de prisos.**

— **Voltigius, tu ştii că te poţi bizui pe mine.**

Cînd se depărtă Centurionul, ostaşul reveni la locul său, şi se uită lung după **copiL**

Acesta se juca pe cîmp şi-i fu necaz cînd se pomeni zicînd

de copil că aleargă printre flori ca un fluture.

Deodată, războinicul începu să rîdă.

— Copilul acesta nu-mi va fi multă vreme ca un spin Sn ochi. Şi el va fi cu siguranţă poftit la Irod.

Ostaşul stătu la poartă pînă cîrid se înseră şi după ce o închise, plecă.

Merse pe străzile întunecoase şi înguste pînă la palatul lui Irod din Betleem.

înăuntrul acestui palat se afla o curte mare pardosită cu pietre, înconjurată de clădiri de-a lungul' cărora se întindeau trei şiruri de galerii aşezate una peste alta. în cea mai de sus se hotărîse să se facă serbarea pentru copiii din Betleem.

Galeria aceea fusese schimbată după porunca lui Irod într-o grădină-închisă din toate părţile. Tavanul era făcut din viţă de vie purtînd strugurii cei mai frumoşi, iar de-a lungul pereţilor se aflau rodii şi portocali încărcaţi de fructe.

Pardoseala era presărată cu frunze de trandafir ce făceau un covor moale şi parfumat, iar de-a lunqul grădinii -şi a pervazelor erau înşirate măsuţe şi paturi împodobite cu cununi de crini.

La distanţe apropiate se aflau bazinuri de marmoră în care peştişori de aur şi de argint se jucau în apa străvezie. în copaci stăteau pitulate păsări măestre din ţări străine, şi într-o colivie un corb croncănea fără încetare.

Cînd se deschise petrecerea, mamele şi copiii intrară In grădină. îndată ce soseau la palat, copiii erau îmbrăcaţi cu veşminte de purpură şi pe pletele negre li se puneau coroane de trandafiri.

Femeile veneau cu-o liniştită mîndrie, purtînd veşminte roşii şi albastre ; marame albe şi lungi le cădeau de

pe cocul împodobit cu salbe de aur şi argint. Unele îşi purtau copiii pe umăr, altele ii duceau de mînă, iar altele purtau în braţe pe micuţii speriaţi şi aiuriţi.

Mamele se aşezară pe pardoseala acoperită cu trandafiri, iar sclavii le întinseră pe măsuţe mîncăruri scumpe şi băuturi alese aşa cum se cade ia o masă regească. Şi toate aceste mame fericite începură să mănince şi să bea, fără să-şi piardă însă cuvinţa rară a femeilor din Betleem.

Totul era înconjurat de două şiruri de ostaşi înarmaţi pînă în dinţi ; stăteau nemişcaţi fără să ia parte la petrecerea din jurul lor.

Femeile nu se putură stăpîni să nu privească cu mirare spre soldaţi şi-şi ziceau între ele :

— Ce caută ei oare aici ? Ce crede Irod că noi nu £tim să ne purtăm ? Şi e oare nevoie de atîţia ostaşi să ne ţină în frîu ?

Altele credeau că aşa e obiceiul, că aşa trebuie să fie la regi. Se ştie că Irod la toate serbările înconjoară casa. cu soldaţi.

La începutul serbării, copilaşii erau sfioşi **şl** neîncrezători, se ţineau tăcuţi de poala mămicilor lor. Curînd, începură să se învioreze şi să se bucure de darurile lui Irod.

Regele născocise o ţară fermecată pentru micii săi musafiri. Cînd aceştia începură să umble prin grădină, găsiră stupi de albine din care puteau mînca miere fără ca albinele să-i înţepe ; pomi care-şi plecau crengile pînă la ei şi le întindeau roadele ; găsiră într-un colţ scamatori care intr-o clipă le umpleau buzunarele şi poala de jucării, iar într-o cuţcă, era un îmblînzitor de fiare cu o pereche de tigri aşa de blînzi încît copiii puteau călări pe ei.

Nimic din acest paradis născocit pentru el nu-1 minuna mai mult ca şirurile de soldaţi care stau nemişcaţi. Erau atraşi de coifurile lucitoare, de feţele lor aspre şi împietrite, ca şi de săbiile lor scurte, cu tedle bogat împodobite.

Pe cînd se jucau şi făceau năzbitii se gîndeau totuşi numai la soldaţi, dar **na** îndrăzneau să se apropie, deşi doreau să-i atingă, să vadă dacă sînt vii, dacă se pot miŞca.

Bucuria şl jocul creşteau dia ce in ce, soldaţii insă rămîneau tot nemişcaţi.

Era de necrezut pentru copii că oamenii pot sa stea aşa de aproape de atîtea bunătăţi fără să întindă mina să apuce.

în sfirşit, un copil nu se mai putu abţine; se apropie pe furiş, gata de fugă, de un soldat şi fiindcă acesta rămase nemişcat, se apropie şi mai mult.

Acum era aşa de aproape încît îi putea atinge incul ţările.

Atunci ca şi cum s-ar fi petrecut o crimă grozavă, toţi aceşti oameni de fier se mişcară cu o furie năpraznică şi Se repeziră asupra copiilor. Unii îi aruncau în sus printre lămpi şi cunune de flori şi apoi îi azvîrleau ca pe nişte mingi peste galerie unde cădeau morţi pe pardoseala de marmură a curţii. Alţii trăgeau săbiile şi le înfigeau în inima copiilor, alţii le zdrobeau capul de pereţi înainte de a-i arunca în curtea întunecoasă.

într-o clipă se făcu o tăcere de mormînt. Trupurile zburau încă în aer, femeile erau încremenite de spaimă.

Deodată, însă, toate aceste nenorocite se deşteptară, Înţelegând ceea ce se petrecea şi cu un singur strigăt se repeziră asupra călăilor.

în galerie mai erau copii ce nu fuseseră prinşi la prima mişcare.

Ostaşii îi alungau, mamele se aruncau între ei, apudnd cu mina tăişul săbiei, căutînd să schimbe lovitura.

Altele, ai căror copii muriseră, se năpustiră asupra soldaţilor şi apueîndu-i de gît îi sugrumau, căutînd, astfel, să-şi răzbune copiii.

Ţipete îngrozitoare răsunau in tot palatul. Femeile, blestem înd fioroasa vărsare de sînge, alergau Înnebunite, căutînd să scape. La ieşire stătea soldatul care peste zi păzea poarta oraşului. El nu*luase parte la măcel; iar femeile ce căutau scăpare se retrăgeau Îngrozite din faţa acelei primejdii.

Aşa era de îngrozitor şi neîndurător, încît mamele Înnebunite se aruncau mai bine peste galerie, deeft s3 treacă prin sabia sa.

— — A avut dreptate Voltigius cînd **m-a** pus de pazâ aici; un altul, mai tlnăr şi nechibzuit **s-ar** li lăsat momit să intre în luptă. Dacă aş fi intrat şi eu In *-ar fi strecurat pe aici destui copii.

Pe cînd se gîndea astfel văzu o femeie tînărâ, înaltă cu un prunc în braţe care se repezi spre el, vrînd să lu«ă.

— Una s-a şi gătit de drum — zise d — şi lucru de mirare, nici ea nici copilul nu sînt răniţi.

Femeia se năpusti asupra soldatului cu aşa grabă, Incit acesta nu avu vreme să o vadă la faţă. De aceea, întinse sabia şi se aştepta să vadă căzînd la podea copilul tăiat în două.

In clipa aceea auzi un zumzet mînios deasupra capului şi fără veste simţi o durere grozavă deasupra ochiului. Durerea era aşa de mare şi de chinuitoare încît 9 ameţi şi scăpă sabia din mînă.

Cînd îşi duse mîna la ochi apucă o albină şi văzu că ea îi pricinuise durerea aceea.

Ca fulgerul se aplecă să-şi ridice sabia, crezînd că tot mai are vreme să prindă pe fugară. Albina îşi făcuse foarte bine datoria, căci tînăra mamă izbutise să fugă pe scări şi cu toată graba cu care el o căută, nimeni nu-i mai putu da de urmă.

In ziua următoare, ostaşul era de pază, împreuna cu cîţiva tovarăşi. Era dis-de-dimineaţă şi porţile grele ale oraşului erau de curînd deschise.

Se părea însă că nimeni nu avea de gînd să iasă din oraş, cum se întlmpla In fiecare dimineaţă. Toţi locuitorii din Betleem erau îngroziţi de spaima de peste noapte. Incit nimeni nu îndrăznea să-şi părăsească casa.

— **Pe sabia mea — zise Voltigius care stătea şi privea spre Ulicioara care ducea spre poartă — nu am plănuit bine. Mai bine s-ar fi ţinut porţile închise şi s-ar fi răscolit toate casele pînă am A dat de urma copilului care a scăpat.**

Voltigius credea că copilul şi părinţii vof Încerca să scape o dată cu deschiderea porţilor. Oştaşifl îşi zicea astfel j

•— Eu mă tem câ nu e bun planul acesta, cit de uşor *te* poate ascunde un copil.

S« gîndea că ar fi cu putinţă să-l ascundă într-un coş cu fructe sau într-un ulcior de undelemn mai mare sau în sacii cu Rrîu ai unei caravane.

Cîindindu-se cum l-ar putea cineva păcăli, iată că văzu venind <tn bărbat şi o femeie, grăbindu-se să ajungă la poartă. Ei mergeau repede privind în jur, îngrijoraţi, ca şi cum ar fi vrut să fugă de o mare primejdie. Bărbatul ţinea în mînă un topor şi se vedea că era hotărît să lovească pe oricine l-ar fi oprit din drum.

Ostaşul se uita însă mai mtilt la femeie. Văzuse că ora tot aşa de înaltă ea mama care scăpase din palatul lui Irod. Ea îşi ridicase şorţul, poate ca să ascundă un copil, şi cu cit se apropia, se vedea mai bine că ducea un copil in braţe.

— Nu mă Îndoiesc că este cea care mi a scăpat aseară. Nu i-am putut vedea faţa, dar Îmi amintesc că era destul «le înaltă. Şi eu care nici nu îndrăzneam sâ sper un aşa noroc !

Bărbatul şi femeia se apropiau din ce în ce mai mult. Ei nu se gîndeau că ar fi cu putinţă să-i oprească cineva aici şi cînd zăriră soldaţii înşiraţi, îi cuprinse un fior de groaza.

— Na ducem la lucru, de ce ne opreşti ?

— Tu poţi trece — zise soldatul câtro bărbat ; clar aş vrea să văd mai întîi ce ascunde femeia ta în şorţ.

— Ce să fie decît merinde pentru ziua de avn ?

— Poate că spui adevărat şi dacă e aşa de ce nu mă lasi să văd ceea ce poartă ?

— Nu vreau să vezi, zise bărbatul si le sfătuiesc să ne laşi să trecem.

Omul ridică toporul, însă femeia îi puse mina pe braţ.

— Nu te apuca la ceartă cu el — se rugă ea — îi voi arăta ceea ce port şi sînt sigură că nu va putea sa-i facă nici un râu.

Şi cu. un surfs mîndru şi încrezător se îndreptă spre soldat şi ridică un colţ al şorţului.

Tn acea clipă, soldatul se dădu înapoi orbit parcă de o lumină puternică. Femeia purta pe braţe ceva strălucitor, încît nu se vedea ce este.

— Credeam că porţi un copil pe braţe.

— Uite ce port — răspunse femeia.

De abia acum vizu soldatul că ceea ce strălucea era • tufă de crini la fel cu cei crescuţi pe cîmp. Strălucirea lor era însă mult mal mare.

Soldatul neîncrezător bägă mina printre flori, dai nu limţi dedt foile mol şi ude de roua dimineţii. A mărit ţi dezamăgit cum era ar fi arestat bucuros femeia ţi bărbatul, dar nu le putea găsi xăd o vină. *

Femeia, obeervind descumpănirea soldatului, ziae i

— **Nici acum nu ne laşi să trecem ?**

Ostaşul îşi trase sabia uhdt şi-i lasă să treacă.

Femeia trase haina peste flori, privind fermecător ceea oe purta In braţe :

— **Ştiam că nu-i vei face nimic dacă II vei vedea — fi zise soldatului.**

Apoi se depărtară grăbiţi, iar oştaşul privi multa vreme după ei pînă li pierdu din ochi.

Stînd astfel, auzi apropiindu-se • mulţime de oameni, care strigau s

— **Opreşte-i, nu-i lăsa să iugă 1**

Era Voltigius cu oamenii săi. El li vfcauseră pe fugari : tatăl era un bărbat puternic, cu părul cărunt fl purta un topor In mină; mama era înaltă la ferup şi ţinea copilul ascuns In cutele rochiei.

Pe cînd Voltigius povestea acestea, un bărbat intră pe poartă călare pe un cal. Fără să zică o vorbă, ostaşui ae repezi asupra lui şi trăgîndu-1 de pe cal 0 trînti la pămţnt. Apoi, se aruncă pe cal şi porni In goană după fugari.

• • ^ •

GSteva zile oolindă ostaşul prin pustia ce se întinde ka sud de Iudeia. Tot mai urmărea pe fugarii din Betleem fl-şi pierduse firea In goana cea nebună.

— **Se vede că oamenii aceştia au darul să intre In pămînt, mormăi el. De atltea ori am fost aşa de aproape, cftd puteam arunca** lancea In copil şi **cu toate** astea mi-au **•căpai. încep să cred că n-am să-i** mai **prind** niciodată.

Era aşa de deznădăjduit ca un om care a început să creadă că luptă cu o putere supraomenească şi se întreba dacă într-adevăr zeii ii apărau- de mînia sa.

— Orice osteneală este zadarnică. Mai bine să mă întorc acasă înainte de a muri de foame şi de sete în pustia asta.

» 11 apucă însă groaza de ceca ce il aştepta dacă s-ar fi întors fără să fi izbutit să-i prindă; el era de vină că pfuncul scăpase de două ori. Nu era cu putinţă ca Voltigius sau Irod să-l ierte.

— Cită vreme va şti Irod că mai trăieşte un copil născut

in Betleem, va trăi cu frica să nu fie dat jbs de pe tron. Irod se va răzbuna pe mine răstignindu-mă pe cruce.

La amiază, cînd era foarte cald, soldatul suferea grozav din cauza căldurii şi a călăritului pe un drum stîncos, unde nici vîntul nu adia. Cal şi călăreţ erau gata de pieire.

De cîteva ceasuri, călăreţul pierduse cricc urmă a fugarilor şi era mai amărît ca oricînd.

— Trebuie să las căutatul, se gîndea el, de nu-i voi prinde tot voi muri în pustiul acesta.

Pe cînd părea că se-nvoieşte cu el însuşi la această cugetare dădu peste o stîncă la marginea unui drum şi văzu cu mirare acolo o peşteră.

îşi îndreptă calul în**-, acolo.

— Vreau să mă odihnesc o clipă la răcoare şi poate că pe urmă voi putea căuta pe fti"ari.

Cînd tocmai voia sâ intre în peşteră fu uimit de ceva foarte ciudat. .

Pe marginea peşterii creşteau două rădăcini de crini înalţi şi fragezi; ei împrăştiau un miros îmbătător şi o mulţime de albine roiau în iurul lor.

Era ceva neobişnuit în această pustie, iar soldatul făcu ceva neaşteptat Rupse o floare albă şi o luă cu el în peşteră.

Peştera nu era nici adîncă, nici întunecoasă şi cînd intră acolo văzu ou uimire trei călători : un bărbat, o femeie şi un copil, care dormeau cufundaţi într-un somn adine.

PS»

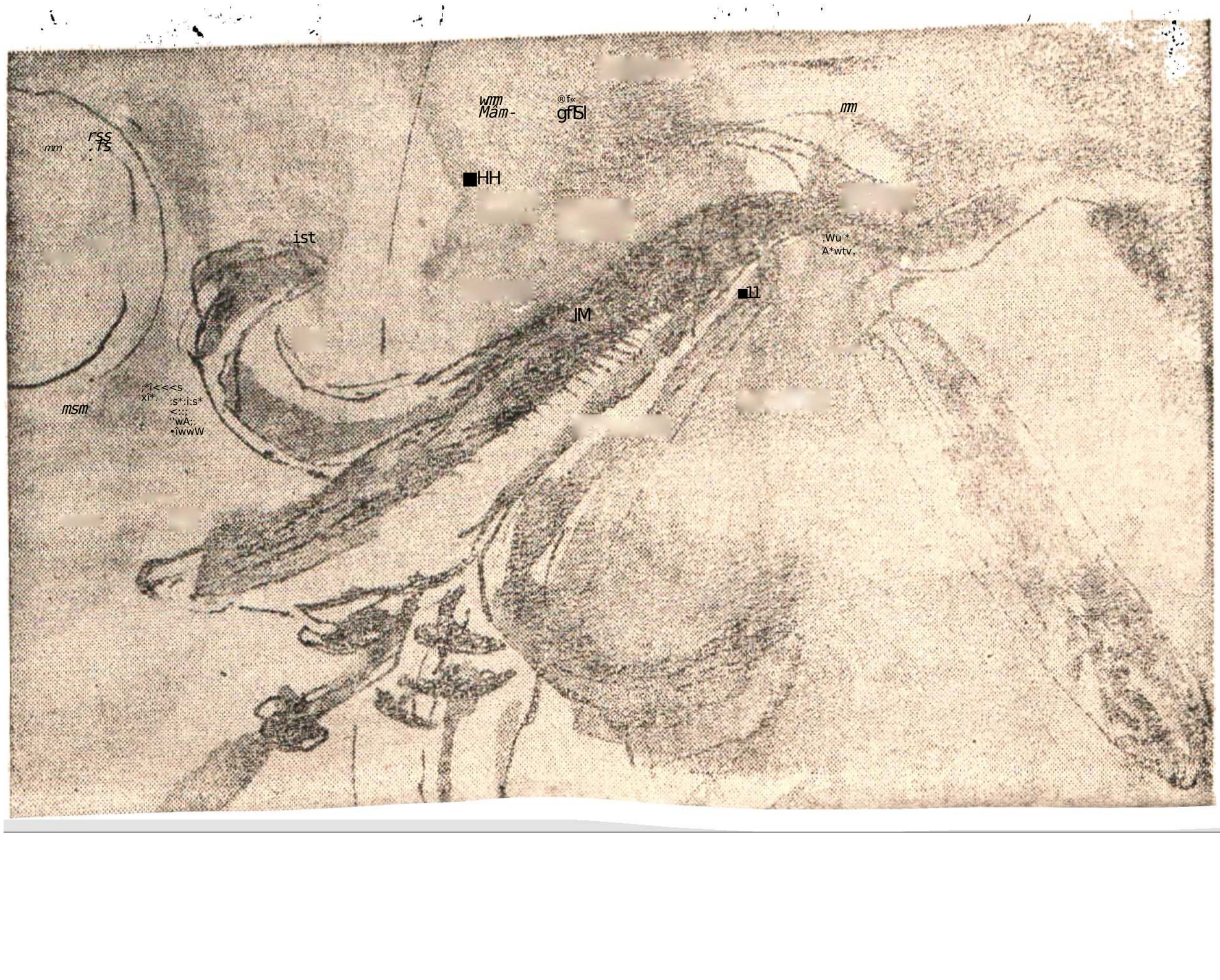

1

' Initna începui să-i bală cu putere. Erau tocmai cei trei fugari după care el colind îse atîta. Acum stăteau aici adormiţi, fără apărare; cu totul în puterea lui.

îşi scoase sabia din tea< ă şi se apleca spre copilul care dormea Hotărî să-l lovească în inimă **ca** să-l ucidă cu o singură lovitură.

Pe cind voia să-l izbească, se opri o clipă să privească faţa copilului ; acum cind era sigur de victorie avea dorinţa să-şi vadă jertfa.

Cind văzu copilul, bucuria îi fu şi **mai** mare, fiindcă recunoscu pe băieţaşul care se juca cu albine şi flori pe cîmpia din faţa porţii oraşului Betleem.

-- Trebuia să mă gîndesc ie mult că acesta e blestematul prinţ aducător de pace. De aceea îl ,uram eu aşa de mult.

Din nou înclină sabia pe cînd **se** gîndea.

— Cînd voi duce capul acestui copil în faţa lui Irod, rriâ va facc cel puţin căpetenia gărzii sale; şi plin de bucurie se pregătea să-1 izbească.

— De data asta nimeni nu te va mai scăpa din mîi- nile mele !

' Ostaşul puse lingă copil floarea de crin pe care o rupsese la intrarea în peşteră şi o albină, ascunsă în pe- ' talele ei, zbură de mai multe ari deasupra capului său.

Ostaşul se înfioră. îşi aduse aminte de albinele cu care se juca copilul şi de albina care-1 înţepase la serbarea lui Irod, din cauza ei scăpase copilul cu viaţă.

Aceste gînduri îl umplură de durere şi de mirare. Acum se opri din nou şi ascultă să vadă unde-i albina ; deodată nu mai auzi nimic. Cînd se uita astfel şi aştepta să vadă dacă so va mai auzi albina, îl ajunse mirosul îmbătător al florii pe care o ţinuse în mînă.

îşi aminti de crinii cu care se jucase copilul şi de crinii caro l-au ascuns de ochii lui, cînd trccea prin_poarta Betlecmului. Din ce în ce mai adincit în gînduri îşi retrase sabia.

— Albinele, crinii l-au .ajutat şi i-au răsplătit bine-facerea sa, murmură el.

Atunci îşi aminti că şi lui îi tăcuse copilul un bine şi o căldură mare îi învăpăie capul.

— Poate uita oare un legionar roman să răsplătească un bine primit ? zice el. '

O clipă luptă cu el însuşi. Se gîndi la bucuria lui Irod şi a sa, dacă-1 omoară pe regele păcii. După o şovăire lungă zise :

— Nu se cade să iau viaţa acestui copil, care mi-a făcut odată un bine. Şi se plecă în genunchi, puse sabia lîngă copil aşa

ca fugarii să poată vedea din ce primejdie au scăpat.

Atunci văzu copilul că era treaz, stătea întins şi-l privea cu ochii lui seînteietori ca stelele.

Cuprins de un fior neînţeles ostaşul îngenunche în faţa copilului :

„Doamne, Tu eşti Atotputernic — zise el. Tu eşti marele învingător. Tu eşti Acela oare e iubit de zei, Tu eşti Acela care poate căldi şerpii şi scorpionii.[1]'

îi sărută picioarele şi se depărtă încet din peşteră, pe cînd copilul sta întins şi îl privea cu ochii lui mari, plini de nedumerirea copilărească. ,

FUGA IN EGIPT

Departe, într-una dintre cele mai aspre pustii ale răsăritului, creştea de toii de ani un curmal.

Oricîţi treceau prin cjmpie trebuiau să se oprească şi să-l privească, căci era cel mai mare şi mai bătiîn decît toţi palmierii din pustie şi se zicea despre el că va creşte mai înalt decît toate obeliscurile şi piramidele.

Gum sta palmierul astfel — şi din singurătatea lai putea privi pustiul, văzu într-o zi un lucru care-1 umplu de mirare încit Işi clătină vîrful încet.

Se vedeau venind doi oameni străini în pustie : o femeie şi un bărbat, fără călăuză, fără corturi, fără saci cu merinde.

Curmalul se uită repede în jurul său.

— Mă mir că leii nu i-au simţit ca să vie să-i mâ- nînce — şi hoţii pustiului nu au tăbărît şi i-au jefuit} vor veni, desigur, mai tîrziu. Pe voi vă aşteaptă o moarte groaznică — zise curmalul. Leii vă vor mistui, şerpii vă vor muşca, setea vă va usca, nisipul pustiului vă va îneca, hoţii vă vor omorî, soarele vă va arde, frica vă va nimici.

Şi încercă să se gîndească la altceva. Insă, în toată pustia nu se afla nimic pe care să nu-1 fi privit de mii de ani. Nimic nu-i putea opri atenţia. Şi fără voie se gîndi iar la cei doi călători.

— Pe secetă şi furtună — zase el invocînd pe cei mai mări duşmani, ai săi, dar ce poartă femeia în braţe î Dacă riu mă înşel,' aceşti oameni şi-au luat şi copilul în pustie.

Curmalul vedea bine de departe cum văd toţi bă- trînii, vedea Intr-adevăr că femeia purta în braţe un copil care-şi culcase capul pe umărul ei.

—- Copilul n-are nici măcar haine pe el, zise palmierul, iar femeia şi-a ridicat rochia ca să-l învelească. Se vede că l-a luai cu grabă din pat şi s-a furişat cu el. Acum înţeleg eu ce e cu ei, oamenii aceştia sînt fugari. Cu toate astea sînt nebuni, dacă nu au un înger să-i apere, mai bine, se lăsau în "mina duşmanilor decît să încerce scăpare în pustiu îmi închipui cum s-a întîm-

plat: Omul era la lucru, copilul dormea în leagăn, şi femeia plecase să aducă apă în ulcior. Dar n-a făcut cîţiva paşi cînd a zărit duşmanul. Atunci, ea s-a repezit înăuntru, a apucat copilul în braţe, a strigat bărbatului său să vină după ea şi au fugit. De atunci, rătăcesc prin pustie, fără să sc odihnească o clipă. Da, aşa s-a întîm- plat. cum zic eu, dacă nu-i apară vreun înger...

— Iată, ce speriaţi sînt, nici n-au vreme să simtă oboseala şi suferinţa. Ochii le strălucesc de triburi şi de sete. ah ! eu ştiu cum e omul însetat..

Şi cum se gîndi curmalul la secetă, îl cuprinse un cutremur de-a lungul trunchiului şi numeroasele vîrfuri ale foilor sale se răsuciră ca şi cum le-ar fi atins focul.

— Dacă aş f: om n-aş dori niciodată să mă duc în pustie ; trebuie să fie prea curajos acela care nu are rădăcini în adincul pămîntulni cu care să soarbă apa. Aici poate fi primejdios chiar şi pentru curmali. Chiar şi pentru unul ca mine.

Dacă aş putea i-aş sfătui să se întoarcă, căci duşmanii lor nu pot fi groaznici ca pustiul. Poate se gîndesc cu e uşor de trăit în pustie. Chiar mie mi-a fost greu să mă ţin aici în viaţă. îmi aduc aminte că Odată pe cînd eram tinăr, m-a înecat un val de nisip. Eram aproape să mâ înăbuş. Daci ar fi fost să mor, atunci mi-ar fi sunat ceasul cel din Urmă.

Curmalul vorbea taie cu el însuşi, cum fac şi bă- trînii pustnici.

— Aud un foşnet melodios tn frunzişul meu. Poate că vîrfurile crengilor mi se mişcă. Mă cuprinde , o milă adîncă ta vederea acestor fugari. Femeia aceasta e tare mîhnită şi totuşi e aşa de frumoasă, înelt îmi aduce aminte istoria cea mai minunată pe care o ştiu.

Şi pe cînd frunzele **se** icrişcau cu un freamăt melodios. curmalul îşi **aducea** aminte de timpurile străvechi

în care oaza aceasta a văzut doi oameni străluciţi. Era regina Sabba şi înţeleptul Solomon. Frumoasa regină se întorcea în ţara sa şi regele o întovărăşi o bucată de drum, iar aici trebuiau să se despartă.

— Ca amintire a acestui ceas — zicea regina — voi semăna un sîmbure de curmal şi doresc ca din el să răsară un curmal care va creşte şi va dăinui, pînă cînd se va arăta în ţara ludeei un rege mai mare şi mai înţelept ca regele Solomon.

Şi pe cînd zise acestea, îngropa sîmburele în pămînt si îl udă cu lacrimile sale.

— Dar ce să fie oare de tocmai azi îmi aduc aminte dc asta ! Să fie oare femeia aceasta aşa de frumoasă îneît îmi aminteşte pe cea mai frumoasă dintre regine, Ea, la al cărei cuvînt am crescut şi am trăit pînă azi. Freamătul frunzişului meu se aude ca un bocet, ca şi cum ar prezice moartea acestor călători. Se vede bine că şi ei cred că lc-a sosit ceasul din urmă.

Groaza li se citea pe faţă cînd priveau la oasele de cămilă înşirate pe nisipul oazei. Priveau înfricoşaţi după corbii ce le zburau deasupra capetelor. Nu se putea altfel — cran pierduţi. Se opriră lingă palmier şi începură să caute apă, găsiră izvorul, dar acesta era secat.

Femeia doborîtă de oboseală se aşeză plîngînd la picioarele curmalului şi îşi puse copilul la marginea izvorului sccat.

Bărbatul izbea cu amîndoi pumnii în pămîntul uscat, şi palmierul auzi cum vorbeau între ei că vor trebui să moară. Şi pe cind povesteau, palmierul auzi că regele irod al ludeei a poruncit să omoare pe toţi copiii mai mici de doi-trei ani, de frică să nu se fi născut printre ei şi proorocitul Rege al păcii.

— Din ce în ce mai vijelios îmi freamătă frunzele; se vede că le-a sosit ceasul din urmă acestor călători.

Bărbatul şi femeia vorbeau şi se temeau de primejdia ce-i aştepta în acest imens pustiu. Bărbatul zise că era bine să fi rămas şi să se fi luptat cu soldaţii, aşa cel puţin ar fi găsit o moarte mai miloasă decît în pustia aceasta necuprinsă.

— Dumnezeu nu ne va lăsa — zise femeia.

— Slnteni printre fiare şi şerpi, n-avem nici **măcar** cu ce ne **apăra;** n-avem mîncare, nici apă. Oare cum **să** ne mai ajute ? zise bărbatul. îşi rupea hainele de disperare, ascunzîndu-şi faţa la pămînt. Era ca un om fără speranţă, cu moartea în suflet.

Femeia sta cu raîinite încrucişate pe genunchi. In curmal, frunzele foşneau din ce în ce mai puternic. Femeia auzi şi ea foşnetul frunzelor din vîrf şi-şi ridică ochii. Fără să vrea ridică mîinile şi strigă :

— Uite curmale, uite curmale !

In glasul ei era atîta dorinţă, Incit palmierul ar fi vrut să nu fie mai mare decît un alun ca ea să poată să-l ajungă. Ştia el bine că vîrful îi era plin de curmale, dar cine ar fi îndrăznit să urce la o aşa de ameţitoare înălţime ?

Bărbatul nici nu ridică capul, zicindu-i să nu dorească ceea ce era cu neputinţă.

Copilul care se juca în jurul lor cu firele uscate de iarbă, auzi strigătul mamei sale. Nu-i venea să creadă că mama sa ar fi dorit ceva şi nu ar fi putut dobţndi. Se uita şi el spre vîrful palmierului şi se gindea cum ar face să poată avea curmale.

Fruntea i se încreţi sub cîrlionţii aurii. In sfîrşit, un surîs îi alunecă pe faţă, Găsise mijlocul. Îndreptîndu-se către palmier, îi mîngîie trunchiul cu mina şi-i zise cu. glasul său blînd de copil :

— Curmale, curmale, îndoaic-le !

Dar ce să fie oare, ce să fie ?

Frunzele curmalului foşneau acum ca bătute de o mare vijelie şi trunchiul lui fu străbătut de un fior groaznic. Curmalul simţea că copilul arc putere asupra lui ; nu i se putea împotrivi.

Se înconvoie din trunchiul său puternic în faţa copilului ca oamenii ce se închină în faţa crailor mari. Se aplecă- la pămînt aşa îneît vîrful său cu frunzele tremurătoare mătura nisipul pustiului.

Copilul nu fu mirat, nici înfricoşat; cu cca mai mare linişte culese ciorchină cu ciorchină din vîrful curmalului.

După ce culese destul, pomul rămase încovoiat spre pjimînt. Atunci copilul, mîngîindu-1, îi zise cu glas duios |

— Curmale, curmale, ridică-te J

Şi uriaşul pustiului se ridică Liniştit şi umil, iar frunzele îi foşneau ca un glas de harpă.

— Acum ştiu pentru cine mi-a cîntat frunzişul viersul cel din urmă, zise bătrînul curmal, ridieîndu-se. N-a fost pentru

Bărbatul şi femeia căzură în genunchi şi lăudară pe Dumnezeu.

—- Tu ne-ai văzut suferinţa, o Doamne, şi te-ai îndurat ! Tu eşti puterea care înconvoaie trunchiul curmalului ca pe o trestie mlădioasă. De care duşmani şi primejdii să ne mai temem oare, cînd puterea ta ne ocroteşte ?

Cea dintîi caravană care trecea prin pustie văzu cu mirare că vîrful palmierului începuse să se vestejească.

— Ce să fie oare ? zise un călător ; se zice că acest palmier nu va pieri decît atunci cînd va vedea un rege mai mare ca înţeleptul Solomon.

— Poate că l-a văzut, răspunse un alt drumeţ al pustiei.

IN NAZARET

Odată, pe vremuri, cînd Iisus avea numai cinci ani, stătea pe pragul casei tatălui său, în Nazaret, şi sc juca. Un olar de pe aceeaşi stradă îi dăruise lut şi Iisus îşi petrecea vremea făcînd din el cuci de pămînt. Copilul era foarte bucuros de acest dar, mai ales că ştia de la vecini că olarul ora un om ursuz şi greu de împăcat cu vorbe .blînde.

Alături, în casa vecină, stătea Iuda, urît şi roşcat cu hainele rupte şi obrazul plin de vînătăi din neîncetatele bătăi cu băieţii de pe stradă.

Acum era liniştit, nu aţîţa pe nimeni şi lucra la o bucată de lut, ea şi Iisus.

Cînd amîndoi copiii isprăviră cucii de pămînt, îi înşirară în cerc in faţa lor. Erau aşa cum sînt toţi cucii de pămînt : aveau drept picioare vin cocoloş, pe care se sprijineau, coadă scurtă, fără gît şi o umbră de aripi.

Cucii lui Iuda erau strîmbi, ca şi cum veşnic se dau peste cap şi oricît voia el să-i dreagă cu asprele lui mî- nuţe, nu-i putea face mai frumoşi şi mai aşezaţi.

Uneori, se uita pe furiş la Iisus să vadă cum face acosta de-i sînt cucii aşa de potriviţi şi de netezi ca frunzele de stejar de pe muntele Tabor.

Iisus era fericit cu fiecare pasăre făcută. Una îi părea mai frumoasă decît alta şi le pierdea din ochi dc mîndrie şi de dragoste.

Ele trebuiau să fio tovarăşele Iui de joc, surioarele lui,

să doarmă cu el, să vorbească cu el, să-i cînte toate cîntecele duioase cînd mama îl lăsa singur acasă.

Cărăuşul de apă trecea pe lîngă el, încovoiat de povara burdufului şi după el zarzavagiul călare pe măgar

între coşurile goale. Cărăuşul piisc minji pe capul lui Iisus, întrebîndu-f de păsări.

Iisus ii spuse despre ele că au nume, că smt sosite din ţări străine, că povestesc lucruri minunate despre care ştie numai el şi păsările lui.

Iisus vorbea astfel îneît cărăuşul şi zarzavagiul îşi uitaseră de treabă, ascultînd fermecaţi.

Cînd erau gata de plecare, Iisus arulă spre Iuda : „Ia priveşte ce pasăruici frumoase face Iuda-.

Atunci zarzavagiul se opri binevoitor şi întreabă pe Iuda, dacă păsările lui au nume şi dacă pot cînta. Iuda, neştiind despre ce e vorba, tăcea cu încăpâţînare şi nu-şi ridica ochii.

Aşa trecu amiaza şi soarele înclina spre apus atit de adînc, îneît lumina lui părea câ trece pe sub poarta joasă a oraşului împodobită cu uta vultur roman.

Lumina soarelui spre asfinţit era aşa de roşio, incit părea amestecată cu sînge şi îmbrăca în culoare tot ce-i cădea în cale. înroşea vasele dc pămînt, ca şi scindura ce scîrţîia sub ferestrăul timplarului, ca şi vălul alb ce învăluia capul Măriei.

Dar mai frumos ca oriunde licăreau razele de soare în apa ce se strînsese între pietrele necioplite de pe- drum.

Deodată, Iisus îşi muie mîna în apa ce-i era mai aproape ; îi venise în minte să vopsească păsările cenuşii în culorile curcubcului răsfrînt în apă in mii de culori.

Curcubeul se lăsă prins şi cînd Iisus vopsi păsăruicile dc lut, raza lui le acoperi ca într-o strălucire vrăjită.

Iuda, uitîndu-se pe furiş, scoase un strigăt de uimire, cînd văzu că Iisus vopsea cucii de lut cu nizele soarelui prinse în apa de pe stradă.

îşi înmuie mîna în apa colorată de curcubeu, voind şi el să prindă razele, dar ele se strecurau printre degete, oricît de grabnic şi de îndemînatic plimba mîna prin apă.

Nu putu prinde nici un pic de culoare pentru sărmanele sale păsări.

— Aşteaptă Iuda, zise Iisus, vin eu şi zugrăvesc şi păsările tale.

— Nu vreau, zise Iuda arţăgos, nu le atinge, sint destul de frumoase şi aşa. El se ridică cu fruntea între- ţită dc 'invidie. Cu piciorul său lat izbi in păsări, prefă- cîndu-le în bulgăraşi turtiţi de lut.

După ce îşi zdrobi toate păsările, se îndreptă spre Iisus,

care-şi mîngîia păsăruicile ce străluceau acum ca nişte odoare scumpe.

Iuda le privi o clipă, apoi începu sa le strivească cu piciorul.

— Iuda, strigă iisus, dar ce faci ? Nu ştii tu oare că ele sînt vii şi pᵤv cin ta ’

Iuda nu se opri. Iisus căuta cu ochii ajutor, pentru că era mai mare ca insul şi nu-1 putea opri singur.

Se uită *o* upâ ,ncă-sa. ea nu era departe, dar pînă cînd să o strige, Iuda i-ar fi zdrobit toate păsările.

începu sa pliny . . Iuda îi strivise patru păsărele şi mai erau trei. h ora aproape necaz pe ele că stau nemişcate şi se lăsau zdrobite, fără să fugă de primejdie.

Atunci, Iisus bătu din palme, parcă să le deştepte şi zise :

— Zburaţi, zburaţi, păsărelelor !

Şi iată, păsările începură să se mişte, îşi ridicară ari-pioarele şi fricoase fîlfîiră pînă pe marginea streaşinii, unde se ascunseră.

Cînd văzu Iuda că păsările se mişcă la cuvîntul lui Iisus, începu să pUngă şi el. Se aruncă la picioarele lui Iisus, zvîrcolindu-se şi rostogollndu-se în praf ca un cîine. Ii sărută picioare.o şi il rugă să-l calcc, zdrobin.iu-1- aşa cum făcuse e, cu păiariie

Măria, care privea la jocul copiilor, se îndreptă spre Iudia. îl ia în braţe şi îl mîngîie, ştergîndu-i lacrimile.

— Sărman capi! ! Tu nu ştii că ai încercat să faci ceea ce nici o fiinţă du: Iunie nu îndrăzneşte. Cum vei putea tu crede că ţi se va ierta să te potriveşti cu El care zugrăv-.-: cu lumina soarelui şi care da viaţă lutului nesimţitoi ?

ÎN TEMPLU

Au fost odată nişte oameni sărmani; un bârEat, o femeie şi copilul lor care se plimbau acum prin templul din Ierusalim.

Copilul era de o frumuseţe rară. Părul îi cădea în plete aurii pe umeri şi ochii ii străluceau ca stelele.

De cînd se făcuse mare, băiatul nu mai fusese la templu. Acum putea înţelege ceea ce vedea şi părinţii îl luaseră sâ-i arate toate minunăţiile.

Erau săli lungi cu coloane şi altare aurite, înţelepţi care învăţau pe ucenici^ Preotul cel mare care purta pe piept o podoabă din pietre scumpe, perdele din Babilon ţesute cu fire de aur, şi poarta de aramă, aşa de grea, incit treizeci de bărbaţi nu o puteau mişca din loc.

Băiatul avea doisprezece ani şi nu era mişcat de aceste lucruri. Mama îi povestea că ceea ce vedeau ei era cea mai mare minunăţie din lume. Spunea că va trece multă vreme pînă cînd va mai vedea-o asemenea minunăţie. în sărmanul Nazaret nu era altceva de văzut decît uliţele cenuşii.

Băiatul părea că o mai bucuros să scape din templu şi să se joace aca^i pe uliţa din Nazaret. Cu cît se arăta mni nemişcat la rele ce vedea. Cu atît îi părea mai bine mamei sale. Ea yrivcvi cu înţeles peste capul copilului la bărbatul său şi amîndoi erau mulţumiţi.

Copilul era aş; de obosit. Incit maică-sa îi zise :

— Am umblat prea mult cu tine. Vino şi te odihneşte puţin! Şi ase/.îmlu-se lîngă o coloană îşi puse băiatul să se culce cu capul in poala sa.

Abia aţipise copilul cînd femeia zise către soţul său :

— De nimic nu mi-a fost frică ca de ziua în care vom veni în templu cu el. Credeam că o să-i placă.aşa de mult, îneît va dori să rămină aici l

— Şi mie mi-a fost frică de acest drum, zise băr- iu). Pe vremea cînd s-a născut el s-au făcut o mulţime de semne, care arătau că el va deveni odată un mare stăpînitor. Dar ce-i poate aduce oare domnia decît primejdie şi grijă.

— De cînd era de cinci ani nu s-au mai arătat mi- iini, el nu-şi aduce aminte de nimic din cele ce s-au .ntimplat în copilăria sa. Acum e şi el ca alţi copii. Am început să cred că Dumnezeu din mila lui a ales pe un altul pentru a împlini destinul cel mare şi că mie mi-a lăsat fiul.

— Eu cred că va merge bine atîta timp cit nu va afla nimic despre semnele şi minunile ce s-au făcut în timpul primilor săi ani.

— Nu am vorbit cu el niciodată despre acele minuni, zise femeia^ îmi este teamă că fără voia mea se poate întimpla ceva care să-i arate cine este el. înainte de toate, mi-a fost frică să-l aduc in acest templu.

— Acum poţi fi liniştită, primejdia a trecut, zise bărbatul. în curînd il vom avea din nou acasă.

— Mi-a fost toarnă mai ales de preoţii din templu, de

prezicătorii care stau aici pe rogojini. Credeam că atunci cînd îl vor vedea, se vor ridica şi-l vor saluta ca pe un rege al Iudeei. Mă minunez că nu au băgat de seamă frumuseţea lui. Ea tăcu o vreme şi privi spre copil. îmi era teamă că la vederea acestor judecători care stau în templu şi judecă neînţelegerile poporului, a acestor profeţi care vorbesc învăţăceilor, el se va deştepta şi va striga :

„Eu sînt născut să trăiesc printre aceşti judecători şi profeţi".

— Oare ce noroc poate fi pentru cineva să trăiască în aceste galerii de coloane ? adăugă bărbatul. Mai bine e pentru el să colinde dealurile şi cîmpiile din jurul Na- zaretului.

Maică-sa suspină.

‘— Şi ce fericit e el r;casă la noi! Ce mulţumit este el cînd are voie să privească turmele de oi, să le păzească, sau cînd poate să stea alături de oamenii care lucrează pe ciinp ! Nu cred că vom face vreun rău, dacă il învăţăm să trăiască ca noi.

— Astfel il cruţăm de c«*a mai mare durere, răspunse bărbatul.

Aşa vorbiră în şoaptă pină cînd se deşteptă copilul.

— Ei, te-ai odihnit acum ? zise mama ; scoalâ-te, a inserat şi trebuie să ne întoarcem la gazdă.

Cind se îndreptau spre ieşire, trecură printr-o sală veche în care se afla un corn de aramă de o mărime de necrezut. Cornul era aşa de greu. înrît nimeni nu l-ar fi putut duce la gură ; el sta uitat, acoperit de o pin/â dc păianjen şi înconjurat de o şerpuire de cuvinte neînţeleasă, săpată în aramă. Poate trecuseră o mie de ani „ de cind nimeni nu mai încercase să sufle in el.

Cînd zări uriaşul corn, copilul se opri încremenit.

— Ce e asta ? întrebă el.

.— Acesta e cornul cel mare, numit glasul stăpîni- torului lumii, răspunse mama. Cu el a chemat Moise copiii săi din pustie şi după el nimeni nu a mai îndrăznit să scoată din el cel mai mic sunet. Iar cine va reuşi vreodată, acela va stăpîni pămîntul. Ea surise crezînd că este o poveste veche, copilul însă rămase in faţa cornului, pînă cînd il strigă mama sa. Din tot ceea ce văzuse el în templu acest corn fu cel dintîi lucru care ii plăcu. Cu drag ar fi rămas să-l corecteze cu de-amă- nuntul.

Mai merseră puţin şi ajunseră intr-o curte largă a templului. Aici se aha o prăpastie adîncâ şi mare care fusese lăsătă' de regele Sofomon la zidirea templertui. Nu ridicase nici un pod peste ea. dar, ca o minunăţie, întinsese tăişul' lung al unei săbii de oţel ascuţită cu tăişul in sus. Acum era ruginită, sprijinul ei la margini se slăbise aşa de mult că tremura si se clătina cînd cineva trecea cu pas greu prin curtea templului.

Copilul întrebă uimit .

— Dar ce fel de punte e aceasta ?

— ta este ridicată de regele Solomon şi noi ii zicem* puntea raiului Dacă vei îndrăzni să treci peste această punte .de oţel al cărei tăiş e mai subţire ca raza soarelui, poţi fi liniştit că ai să intri în rai

■Ma:r>." • jrîse iar şi plecă mai departe dar băiat al rămase privind îngusta şi treiiuirătoarea punte, pină il chemă maică sa.

Giubindu-se să iasă, ajunseră la marele portic de la ieşire, care era împodobit cu cinci coloane. într-un colţ, două coloane de marmură neagră, ridicate amîndouă pe acelaşi picior, erau aşa de aproape, incit nici un fir de pai nu s-ar fi putut trece printre ele. Erau maiestoase, avînd capitelurile bogat împodobite cu o ciudată înşiruire de capete de animale.

Copilul opri din nou pe maică-sa.

—[1] Cc fel de coloane sînt acestea ?

— Acestea sînt coloanele aduse din Caldeea de părintele Abraham, pe care le-a numit Poarta dreptăţii. Cine se va putea strecura printre ele, acela va fi bun în faţa lui Dumnezeu. Nu cumva vrei să încerci să treci printre ele ? uite ce roasă e pardoseala în jurul lor de cîţi au voit să treacă prin îngusta deschizătură, credc-mă însă, nimeni pînă azi nu a izbutit să o facă.

— Grăbeşte-te, aud sunetul porţii de aramă, e semnul că vor închide templul.

Toată noaptea copilul nu dormi, el nu vedea decît poarta dreptăţii, puntea raiului şi auzea glasul stăpîni- torului lumii.

Nu era chip să gîndească la altceva ; în acea dimineaţă trebuiau să plece. Părinţii doreau să plece împreună cu alte rude şi vecini, şi cînd pleacă la drum atîta lume, lucru merge încet. Băiatului deodată li veni în minte că mai are vreme să se ducă la templu, să-l mai vadă o dată. Mai erau multe lucruri de

orînduit şi era cu putinţă ca el să se întoarcă înainte de plecare. Nu trecu mult şi el ajunse în templu, unde caută în grabă cele două coloane ni-^ie şi aşa de asemănătoare că parcă erau doi gemeni. De cum le văzu, ochii îi străluciră de bucurie.

I se păivn ;-â niciodată nu mai văzuse aşa ceva.

Se «îndea ce minunat să poată trece printre cele două coloane, dar ele erau aşa de aproape încît i se părea cu neputinţă să facă măcar o încercare. Petrecu, astfel, un ceas în faţa coloanelor, dar nici nu simţi că trecuse atîta vreme.

în minunata sală cu coloane se adunaseră judecătorii marelui sfat; întregul portic era plin de oameni care <;e certau, -fie pentru hoiare care au fost schimbate, fie pentru oi ce fuseseră rătăcite de turmă, fie pentru datornici care nu şi-au plătit datoriile.

Printre aceştia era şi un bărbat bogat care pira pe o sărmană văduvă că îi e datoare cîţiva talanţi de argint.

Văduva se tînguia că bogatul o nedreptăţeşte. Ea îi plătise o dată datoria şi acum voia să o silească sa plătească încă o dată ceea ce ea nu mai putea. Era aşa de săracă, căci dacă judecătorul ar fi silit-o să plătească, nu-i mai rămînea decît să-şi dea fiica sclavă bogatului. Judecătorul zise către bogat :

— Eşti în stare să juri că femeia nu ţi-a plătit datoria ?

— Doamne, sînt un om bogat. M-aş osteni eu oare să cer banii de la această văduvă, dacă n-aş avea dreptul la aceasta ? Jur că aşa cum nimeni nu poate trece prin poarta dreptăţii, tot aşa de adevărat e că femeia aceasta îmi este datoare.

Cînd judecătorii auziră acest jurămînt, îl crezură şi hotărîră ca văduva să-şi dea fiica sclavă.

Copilul, fiind aproape, auzi totul şi se gîndi ; „Ge bine ar fi dacă cineva s-ar putea strecura prin poarta dreptăţii[11]. Sări cu grabă spre cele două coloane.

Era aşa de mîhnit pentru acea femeie... Acum nici nu se se mai gîndea că acela care va putea trece e drept şi fără păcate, el voia să treacă numai pentru femeia aceea sărmană. [1]

îşi propti umerii între coloane, ca şi cum şi-ar face ioc.

în clipa aceea, toţi oamenii din templu văzură ca poarta dreptăţii se mişcă. întreaga cupolă detună şi coloanele vechi se depărtară cu zgomot una de alta, lăsînd loc trupului sprinten al copilului să treacă.

Oamenii se uitau încremeniţi la acest copil care să- vîrşise o minune aşa de mare. Cel dintîi care-şi veni in fire fu cel mai

bătrîn dintre judecători. El strigă să-l prindă pe bogătaş şi să-l aducă la sfat. Judecătorul îl pedepsi să-şi dea toată averea sărmanei văduve. Cind totul se hotărî, judecătorul întrebă de copilul care tre-- cuse prin poarta dreptăţii, dar acesta se pierduse prin mulţime, adueîndu-şi aminte de părinţi şi de drumul spre casă. El nu ştia că petrecuse un ceas în faţa coloanelor,

trăia cu gîndul că trccuseră doar cîteva minute ; mai am vreme să privesc şi puntea paradisului. Cu un pas uşor, se strecură prin mulţime, ajungînd la poarta raiului •

Cînd zări muchia de oţel care stătea peste prăpastie, se gîndi la omul care ar .putea trece peste ea, poate fi sigur de intrarea lui in rai. Se aşează pe marginea prăpastiei c.â să privească tăişul de oţel, şi se gîndea ^ă ar fi bine să intre şi el în rai, dar văzu că era cu neputinţă măcar să încerce aceasta.

Aici petrecu două ceasuri, fără să simtă că trecuse timpul. Un altar era în curtea unde se afla prăpastia, pentru jertfă şi în jurul lui erau preoţi îmbrăcaţi eu haine albe şi primeau sacrificiile.

Acolo veni şi un bătrîn sărac cu un mielușel mic şi slab, muşcat de cîine. Omul se duse la preoţi că să-l sacrifice, dar aceşîea nu-1 primiră. Bâtrinui se ruga să-i primească jertfa, pentru că avea un fiu bolnav şi nu avea ceva mai bun pentru a fi jertfit lui Dumnezeu.

— Tţcbuie să mi-1 luaţi, se ruga acesta ; altfel nu va ajunge rugăciunea mea pină la Dumnezeu şi copilul va muri.

— Crede-mă că mi-e milă de tine, dar legea mă opreşte să jertfesc animale rănite. După cum e cu neputinţă să treacă cineva puntea paradisului, tot aşa e imposibil să-ţi îndeplinesc rugămintea.

Copilul, fiind aproape, auzi totul. El gîndea că e păcat că nu poate trece nimeni puntea.

Pe cînd bătrînul se îndepărta mihnit, băiatul se ridică, atinse puntea tremurătoare şi puse piciorul pe ea. Gîndurile jale erau numai la bătrînul pe care voia să-l ajute. Atunci băgă de seamă că puntea nu mai tremură, ea devenise lată şi sigură sub picior.

Făcu şi celălalt pas, simţea, că jur împrejur îl sprijină cineva să nu cadă. Aerul îl purta ca pe o pasăre dusă de aripile ei.

Din sabie se auzi un sunet divin cînd o atinse copilul, aşa că unul din cei care stăteau pe colină întoarse

capul şi privi intr-acolo. La strigătul său de uimire cei din curte văzură copilul care trecea puntea raiului. Toţi fură cuprinşi -de uimire şi de groază. Cei dinţii care îşi veniră In fire fură preoţii. Ei trimiseră pe dată un sol după bătrîn şi, cînd acesta se întoarse, ii zise:

— Dumnezeu a făcut o minune ca să ne arate că vrea să-ţi primească jertfa. Dă mielul înroace să-l sacrificăm. După jertfă, preoţii întrebară de copil. Insă el nu ştia că trecuse vremea şi că era la amiază. Cind îşi dădu seama, vru să plcce.

— Acum trebuie să mă grăbesc ca să nu mă aştepte acasă. Vreau însă să mă uit în grabă şi la „glasul stupină torul ui lumii“. Aşa se strecură prin mulţime şi se furişă cu uşurinţă spre colţul unde sta sprijinit cornul.

Gînd îl văzu, se gîndi că acela care il va ridica şi va sufla 11 el, va putea strînge toate popoarele la un loc. Se vede însă că lucrul acesta este cu neputinţă, şi gîndul lui era numai la ce trebuie să simtă un om care ar putea strînge pe toţi oamenii pămîntului.

în sala rece, cu eoloane multe, era un sfint învăţat care propovăduia ucenicilor săi. El se Întoarse acum spre un tînăr ce-i sta la picioare şi-l numi un înşelător. Spiritul îi arătase că aoel tînăr era un străin, nu un istaelit şi acum îl întreabă bătrinul de ce s-a strecurat sub un nume neadevârat printre ucenicii săi.

Tînărul se ridică şi spuse că a pribegit prin pustie şi a venit străbătînd mari depărtări, pentru ca sa audă adevărul cel mare şi învăţătura unicului Dumnezeu.

— Sufletul mi se stingea de dor, dar ştiam că nu mă vei primi dacă nu aş fi spus că sînt Lsraelit. De accc;i, te-am înşelat ca să-mi potolesc dorul de a auzi învăţătura ta şi te rog fierbinte să mă laşi lîngA tino ca să ascult învăţătura unicului Dumnezeu.

învăţatul ridică mlinile spre cer.

— După cum nimeni nu poate ridica si suna din cornul de aramă pe care noi îl numim Glasul stăpînito- rului lumii, tot aşa de puţin vei rămîne lîngă mine. Ţie nici nu ţi-e îngăduit măcar să intri în acost templu,

liindă eşti un păgîn. Grăbeşte-te să pleci de nu vrei ca discipolii mei să te rupă în bucăţi, tu ne pîngăreşti templul.

Tînărul rămase liniştit şi zise :

— Nu vreau să mă duc acolo unde sufletul meu nu-şi are hrană ; mai bucuros vreau să mor la picioarele tale.

Cum isprăvi de zis aceste vorbe, discipolii se repeziră asupra lui, îl aruncară la pămînt şi voiau să-l omoare.

„Ce mare neîndurare ! gîndea copilul care auzise totul. Ah ! dacă aş putea suna din cornul de aramă, l-aşi putea ajuta."

Se ridică şi puse mîna pe corn. Nu mai dorea să-l ridice la buzele sale pentru a stăpîni lumea, d numai pentru a-1 ajuta pe acela a cărui viaţă era în primejdie. Deodată, simţi cum cornul' se ridică parcă singur la buzele sale şi cînd el oftă numai, se auzi un sunet tare şi pătrunzător care răsună în întreg templul.

Tot poporul se îndreptă într-acolo şi văzură că un băieţaş ridicase. cornul la gură şi scotea din el sunete ce făceau să vibreze cupolele şi coloanele.

Discipolii lăsară Jos mîinile ridicate să izbească pe tînărul străin şi sfîntul învăţat zise :

— Vino şi rămii la picioarele mele. Dumnezeu a făcut o minune că să-mi arate că dorinţa sa este să înveţi să-l cunoşti.

Cînd ziua înclina spre seară, un bărbat şi o femeie se îndreptau cu pas grăbit spre Ierusalim. Ei arătau speriaţi şi neliniştiţi, şi strigau celor din jur :

i— Ne-am pierdut fiul * Credeam că e cu rudele şi . vecinele noastre, însă nimeni nu l-a văzut. N-aţl întîlnit cumva pe drum un copil singur ?

Oamenii, care veneau dinspre Ierusalim, răspundeau : ‘

— Pe fiul vostru nu l-am văzut, dar în templu am \ văzut un copil de o frumuseţe rară. Era ca un înger şi a trecut prin „poarta dreptăţii**.

Ei ar fi povestit totul cu de-amănuntul, dar părinţii nu aveau timp să-i asculte. Mai merseră ei o bucată de drum şi întîlniră alţi oameni. îi întrebară şi pe aceia.

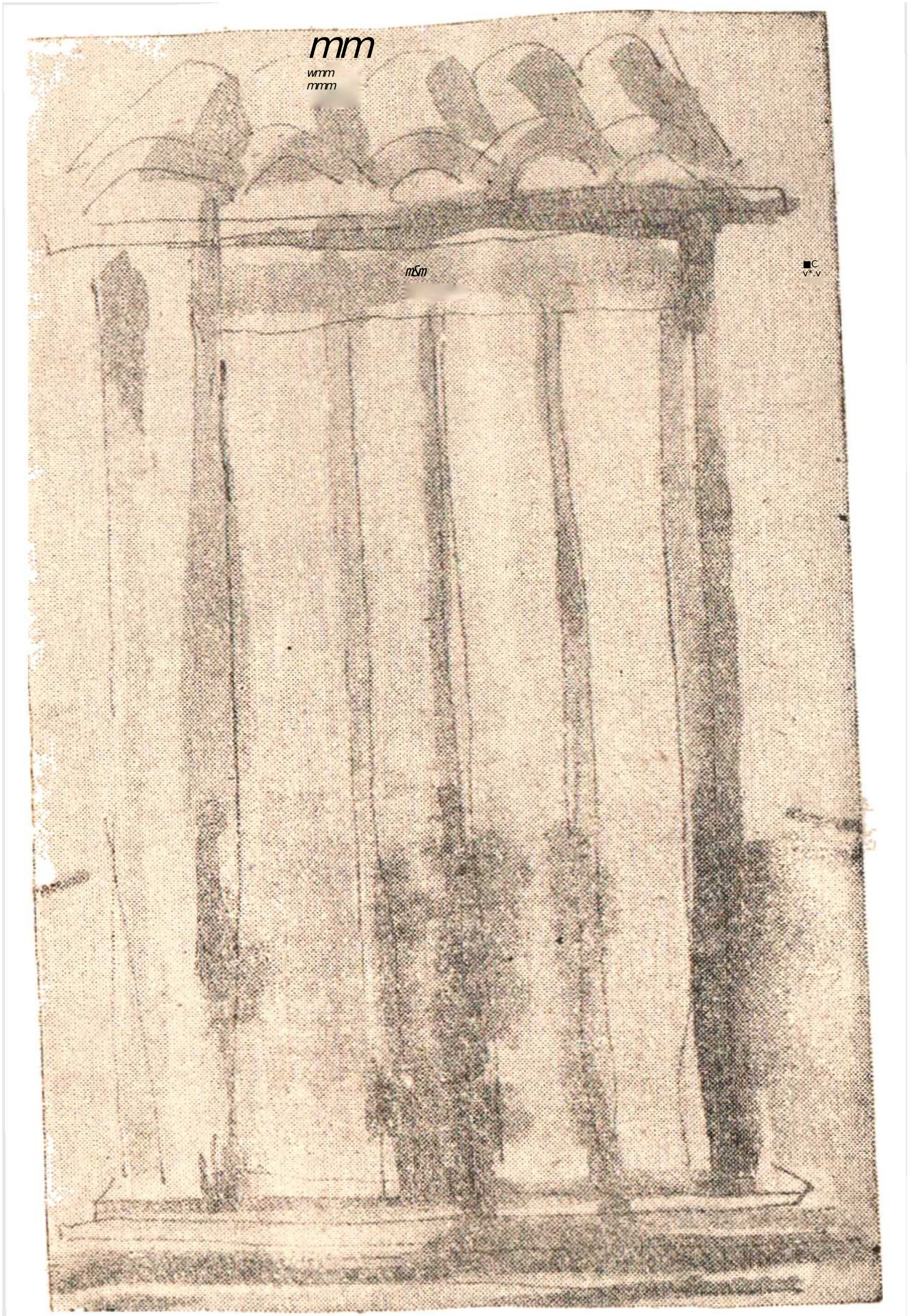

Insă toţi care veneau dinspre Ierusalim nu voiau să spună nimic altceva decît despre copilul cel frumos picat parcă din cer, care a trecut „puntea raiului". Bărbatul şi femeia nu aveau timp să-i asculte, fiindcă se grăbeau să ajungă în oraş.

Aici merseră în sus şi-n jos fără să dea do urma copilului.

In sfîrşit ajunseră la templu.

— Dacă tot. sîntem aici, zise femeia, hai înăuntru să vedem ce copil este acela despre care toată lumea spune că e picat din cer ! Intrară şi întrebară unde e copilul.

— Mergeţi înainte pînă acolo unde învăţaţii vorbesc ucenicilor. Acolo este şi copilul. Bărbaţii şi cărturarii l-au luat in mijlocul lor, el întreabă şi ei răspund, mi- nunîndu-se de înţelepciunea lui. Tot poporul stă în curtea templului să vadă măcar o umbră a aceluia care a dus la buzele sale „glasul stăpînitorului lumii.“

Bărbatul şi femeia îşi făceau cu greu drum prin mulţime.

Femeia, cînd zări copilul, începu să plîngă ; îl recunoscuse pe fiul său.

Copilul, care stătea printre cărturari, auzi că cineva plînge şi atunci recunoscu glasul mamei sale. Se ridică repede şi veni spre părinţi, cu care ieşi din templu.

Maică-sa însă nu se oprea din plins.

— De ce plîngi, oare, măicuţă ? N-ai văzut că am venit la tine de cum ţi-am auzit glasul?

— Cum să nu plîng ? Credeam că eşti pierdut pentru mine.

Ieşiră din oraş cînd se lăsă noaptea şi maică-sa plîn- gea neîntrerupt.

— De ce plîngi ? Nu am ştiut că vremea a trecut aşa de repede. Credeam că e numai la amiază şi am venit la tine cum te-am auzit.

— Cum să nu plîng, zise mama. Te-am căutat toata ziua.

Toată noaptea pribegiră şi maică-sa nu se opri din plins. Cînd se lumină de ziuă, copilul ti zise iar :

— Mamă, oare de ce plfngi ? Eu nu am căutat mărire, Dumnezeu a făcut prin mine o minune, fiindcă voia să ajute celor trei sărmani.

— O, fiul meu! răspunse maică-sa. Plîng fiindcă tu eşti totuşi pierdut pentru mine. Al meu nu vei mai fi niciodată. Din ceasul acesta stăruinţa vieţii tale va fi după dreptate, dorul tău va fi paradisul, iar iubirea ta va cuprindo pe toţi-oamenii sărmani care umplu pămlntul.

NĂFRAMA SFÎNTEI VERONICÂ

Spre sfîrşitul domniei lui Tiberius, Un cultivator de vie, cu soţia sa, veniră să locuiască într-o colibă de pe dealurile Sabine. Erau străini şi trăiau singuri.

Intr-o dimineaţă, cînd omul voia să plece la lucru, văzu cu mirare, la uşa casei, o bătrînă ce se aşezase pe prag. Părea foarte săracă ; era îmbrăcată cu o manta ce nuşie, dar cînd se ridică avea o înfăţişare aşa de măreaţă, incit omul se gîndi la mitul ce spunea despre zeii care vin pe pămînt cu înfăţişarea unor oameni de rînd.

— Nu te supăra prietene că noaptea asta am dormit pe pragul acestei colibe. Aici au locuit părinţii mei şi cu nouăzeci de ani în urmă aici ra-am născut eu. Gredeam că voi găsi coliba goală, nu ştiam că e locuită.

— Era de aşteptat să găseşti coliba goală, zise cultivatorul, căci e aşezată tocmai sus pe munte. Femeia mea si cu mine sîntem dintr-o ţară îndepărtată şi ca oameni sărmani ce sîntem nu am putut găsi alt locaş mai bun. Şi cred că nici ţie nu-ţi pare rău că sînt oameni aici,_fiindcă eşti săracă după cum se vede şi tare bătrînă, iar după drumul lung ce l-ai făcut trebuie să fii ostenită şi fii- mîndă. în loc de lupii din dealurile Sabine tot mai bino e să găseşti un pat în care să te culci, lapte de capră şi o bucată de pîine dacă vrei să te mulţumeşti cu atît.

Bătrîna surise puţin, aşa de puţin încît nu puti; şterge mîhnirea grea ce-i arăta faţa.

— Toată copilăria mi-am petrecut-o aici, zise oa şi n-am uitat cum se gonesc lupii din cuib.

Bătrîna era intr-adevăr puternică, că omul nu se îndoi că, aşa bătrînă cum era, ar fi putut-ţine piept fiarelor.

El o pofti incă o dată şi bălrina intră. Fără sâ stea prea mult pe ginduri se aşează la masă cu oamenii. Cu toate că părea mulţumită să înmoaie pîine neagră în lapte; bărbatul şi femeia se gîndiră :

„Dar de unde vine oare pribeaga aceasta ? Se vede bine că a mîncat mai mult fazani din talgere de argint decît lapte de capră din blid de pămint.“

Musafira cercetă coliba pe furiş; nu era nimic schimbat după cum se vedea. Ba chiar se mai-vedeau pe pereţi urmele unor cerbi şi cîini, traşi cu cărbune de taVâl său ca să-şi înveselească copila.

Cultivatorul şi femeia se gîndiră iar : „Se prea poate ca ea să fie născută aici, dar se vede că in viaţa ei a făcut altceva decît să facă unt şi brînză.* Observară că adeseori era pierdută în ginduri şi că de cîtc pri îşi revenea, părea foarte mîhnitâ şi amărîtă. In sfîrşit, se ridicară,de la masă. Bătrîna mulţumi pentru găzduire şi vru sâ plece.

Omul, cînd o văzu aşa de săracă şi de mihnită, îi zise •

Dacă nu mă insei, cînd ai venit aseară pînă aici. avem de gînd să stai în colibă. Acum insă vrei să pleci, fiindcă noi am luat în stăpînire coliba.

Bătrîna nu tăgădui.

— Coliba asta care a iost părăsita auţiu am e a ta, lut aşa de bine ca şi a mea — zise ea şi eu n-am nici un drept să te gonesc.

— Cu toate astea e coliba părinţilor lâi şi tu. ai mai mult drept asupra ei decît noi. Şi afară de asta noi sîntem tineri, iar tu eşti bătrînă. De aceea rămii tu şi vom pleca noi.

Bătrîna păru uimită cînd auzi pe viticultor şi se întoarse privind nedumerită ca-şi cum nu ar fi putut înţelege ce vrea el. Se amestecă în'vorbă si femeia.

— Dacă ar fi să zic şi cu o vorbă, zise ea către bărbat, te-aş ruga să întrebi pe această bătrînă dacă nu vrea ■să ne ţină ca pe copiii ei şi să ne lase pe lîngă ea s-o îngrijim. Căci ce folos va avea ea de la această colibă dacă vom lăsa-o singură ? E totuna dacă o lăsăm singură ori o lăsăm să moară de foame.

Bătrîna se apropie de ei.

— De ce vorbiţi oare astfel ? De ce sînteţi buni cu mine ? Căci nu-mi sîntcţi decît străini ?

Atunci femeia zise :

— Fiindcă şi nouă rri s-a arătat odată eea nsa* mare milă şi îndurare.

Şi astfel se intîmplă că bătrîna rimase fe coliba vi- ticultorului şi în curînd prinse ehKff a-1 iubi. Cu toate astea nu le spuse

niciodată de unde venea şi cine era,, Lac oamenii înţeleseră că nu era bine s-o întrebe de vreme cQrea singură nu voia să spună.

Intr-o seară după ce isprăviră lucru şi se aşezară faţa uşii să mănînce cina de seară, văzură un bărbat bă- trin, călare, venind spre ei.

Era un bărbat mare şi puternic, cu uraesii laţi ca ai unui gladiator. Pe faţa sa se vedea asprimea şi hotărirea. Mergea drept şi cu mişcări repezi, purta pe el o haină grosolană şi viticultorul se gîndi pe dată: „Acesta e un legionar care s-a liberat din oaste şi se întoarce acum acasă".

Cînd străinul văzu pe oameni la masă se opri n< ho- tărît. Viticultorul ştia că drumul se sfîrşea niţel mai sus de coliba lui şi, de aceea, îl întrebă :

— Se vede că te-ai rătăcit, străine, de ai ajuns pînă aici, căci nimeni nu vine pînă sus dacă nu e trimis înadins pentru noi.

Străinul se apropie şi zise :

— Ai dreptate, m-am rătăcit şi acum nu şliu încotro s-o apuc. Dacă vrei să mă laşi să mă odihnesc **aic** i o clipă te voi ruga apoi să-mi arăţi un drum ca să ajung la o gazdă, şi îţi voi fi. tare îndatorat.

Zi cînd astfel se lăsă jos pe piatra din faţa casei. Femeia îi întrebă dacă nu vrea să mănînce, ei însă îi mulţumi surîzînd. De altfel, se vedea că ar fi stat bucuros cu ei, pe cînd aceştia mîncau. Il întrebă pe viticultor despre lucru şi traiul lor acolo, iar acesta răspunse Lu -iros. Din vorbă-n vorbă viticultorul zise :

— Iată, vezi ce răzleţiţi trăim ; e mai bine de un an de cînd n-am mai vorbit cu altcineva decît tu hkrâU.>rii.

Nu no-ai putea oare spune şi noua cu se mai petrece în Roma şi ce se mai spune despre împărat ?

Femeia băgă de seamă că bătrîna făcu un semn soldatului, ca şi cum l-ar fi îndemnat să ia seama ce spune.

Străinul însă răspunse cu prietenie :

— Văd că mă iei un legionar şi nu te înşeli; numai cu am ieşit de mult din armată, fiindcă sub domnia lui Tibcrius nu e mult de lucru pentru soldaţi. Şi totuşi, ce general mare a fost el odată cînd îi surîdea norocul ! Acum nu se mai gîndeşte la altceva decit să se apere de conjuraţiuni. Se spune în Roma că numai dintr-o bănuială uşoară a pus să-l omoare pe senatorul Titius.

— Bietul împărat nu ştie ce face, zise femeia, frîn- gîndu-si mîinile şi dînd cu tristeţe din cap.

— Ai dreptate — zise străinul în vreme ce faţa i se întunecă. Tibe'ius ştie numai atît că toată lumea îl urăşte şi asta 0 înnebuneşte şi mai mult.

— Dar ce spui ? zise femeia, de ce l-am urî oare ? Il plîngem doar că i s-a stins steaua şi că nu mai e un împărat aşa de mare cum a fost la începutul domniei.

— Te înşeli,. îi zise străinul, toată lumea îl dispreţuieşte şi îl urăşte pe Tiberius. Şi de ce nu ar face-o ? Ce e el mai mult decît un tiran fără milă şi îndurare ? Şi lumea crede că el va deveni şi mai sălbatic şi mai nebun ca mai înainte.

— S-a întîmplat oare ceva care poate să-l înrăutăţească şi mai mult ? Bătrîna făcu iar un semn furiş străinului.

Străinul răspunse cu un zimbet ciudat pt buze.

— Poate aţi auzit că Tiberius a avut un singur prieten care era în stare să-i spună în faţă că e rău sau că face nedreptăţi. La curtea lui însă au rămas acum numai linguşitorii şi străinii, care nu fac altceva decît să-l uţîţe şi să-l înrăutăţească A avut şi el o fiinţă în care putea să se încreadă şi care nu se sfia să-i spună ce fact bine şi ce face rău. Acra fiinţă era mai îndrăzneaţă decît toţi senatorii şi toţi ^en^rr.lii. Era Faustina, bătrîna lui doică.

— Am auzit si cu vorbind de ea, zise viticultorul. Se zice că împăratul i-a arătat toată viaţa recunoştinţă pentru asta.

— Da, Tiberius pretura auj^ cum i se cădea credinţa si cinstea ei; pe acea femeie carfe era o ţărancă din dealurile Sabine, a cinstit-o împăratul ca pe o a doua mamă. Cind Tiberius era la Roma, Faustina locuia într-un palat de pe muntele Palatin ca să fie totdeauna aproape de el. Nici o matroană din Roma nu trăia mai bine ca ea. Era purtată pe lectice. şi se îmbrăca ca o împărătească. Iar cînd s-a mutat Cezarul la Capreea, i-a cumpărat o vilă plină de sclavi si '.e cele

mai preţioase odoare.

— După cum -e vede Faustina trăia bine lingă împărat, zise viticultorul, căci numai el vorbea acum cu străfnul. Femeia înmărmurise privind ce schimbată era bătrîna, cu toate ca de la sosirea străinului nu scost-se nic i o vorbă. Nu mai era bătrîna blîndă de mai înainte , se ridicase din bliiului cu mincare şi sprijinită de uşă sta privind î:i!ctMntă înaintea sa.

— MulţumiUi împăratului a trăit Faustina aşa bine. mai zise străinul, tiâr cu toate bunătăţile ce a avut de la ol, l-a părăsit pîna si ea.

Bătrîna se înfieră auzind acestea, femeia insă îi puse mina pe umăr, lin şti:.d-o, apoi zise cu glas liniştit şi plin de bunătate :

— Cred ca Faustina a fost fericită la curte după cum spui şi te cred că Tiberius a iubit-o ca pe o adevărată mamă. î ni mi; îmlupui- ce mîndră a fost bătrîna de iinc'roţea lui şi ce «lihnită e acum cînd s-a daţ la cru- zîmc şi răutat.- Dt bună seamă că zilnic l-a rugat'şi i-a sfătuit, dar trcbju să fi fost groaznic pentru ea să-l roage în zadar. Se ve;îe că n-a mai putut răbda să-l vadă câzînd din ce în ce mâi jos.

, Străinul o privi inir-at cînd auzi vorbele^ tinerei fe- nu i, insă ea vui bva cu ochii'plecaţi.

— Ai dreplate în tot ce spui, răspunse el. Dar se parc ciudat toluşi ca bătrîna l-a părăsit tocmai acum, după ce o viaţă'întreagă au trăit împreună şi s-au răbdat unui pe altul.

— E oare adevărat ? L-a părăsit Faustina pe -împărat ? intrebă viticultorul plin de mirare.

Străinul spuse că Faustina a plecat din Capreea fără să spună si a lăsal neatinse marile ei bogăţii.

— Sâ nu ştie nimeni de urma ei ? întrebă sfios femeia.

— Nimeni nu ştie încotro s-a dus; se bănuieşte, totuşi, că s-ar fi întors în tocurile unde s-a născut.

— Ştie împăratul de ce a fugit de la ol ? întrebă femeia.

— Nu cred. împăratul nu-şi poate închipui că ea a plecat supărată, pentru că ol i-a spus odată că şi ea trăieşte numai pentru bunuri şi favoruri, ea si ceilalţi curteni. Tiberius nu s-a îndoit niciodată de dragostea ei, de aceea el aşteaptă ca ea să se întoarcă de bunăvoie, fiindcă nimeni nu ştie mai bine ca Faustina că împăratul nu mai are pe nimeni în jurul său.

— Nu cunosc pe Faustina, zise femeia, dar îmi închipui de ce l-a părăsit pe împărat. Bătrîna a fost cres-
' cută în munţii aceştia cu frica de zei şi cuvinţă şi poate că i s-a

făcut dor de acasă. Nici vorbă însă că dacă împăratul n-ar fi supărat-o, ea n-ar fi plecat. înţeleg însă că atunci s-a gîndit să-şi urmeze dorul. Şi eu aş fi făcut La fel în locul ci, m-aş fi gîndit că i-am servit destul o viaţă întreagă şi ca să-mi scap sufletul şi sâ trăiesc în pare aş fi lăsat bucuroasă orice bogăţie.

— Tu nu gîndeşti că, astfel, Tiberius o şi mai rău ; acum nu mai e< nimeni care să-l poată linişti cînd il apucă ura şi dorul de răzbunare. Gîndoşte-te că nu mai e nimeni pe lume pe carc cl să nu-1 urască, sfirşi legionarul, privind pătrunzător în ochii femeii.

Cînd auzi femeia vorbele deznădăjduite al*' străinului îi răspunse cu ton hotărît :

—- Tiberius ştie că Faustina se va întoarce la el. dar mai înііі trebuie să-i Tăgăduiască că n-o să mai vadă atîtea crime si grozăvii.

La aceste vorbe se ridicară cu toţii, iar amîndoi soţii se puseră în faţa bătrînei, ca şi cum ar fi voit să o apere.

•Străinul nu mai zise nici un cuvînt, însă privea întrebător spre bătrînă, ca şi cum ar fi voit să zică : „Acesta
o ultimul tău cuvînt*. Buzele bătrînei tremurau de parcă ar fi f! ori\ să zică ceva, dar nu scoase nici o vorbă.

- Tv,că î-npăratul o iubeşte cu adevărat, îi va dărui pacea uuimdor zile, zi^e lemeia.

Străinul se codi o clipă, apoi deodată faţa i se înseninâ şi zise :

— Oameni buni, aş dori să vă mai spun încă ceva : dacă eumva va veni pe aici bătrîna de care vorbim, s-o adăpostiţi şi s-o ocrotiţi, căci mila împăratului se va arăta oricui o va ajuta.

Zi cînd acestea se înfăşură în manta şi se Întorşi' pe cărarea pe care venise.

De la intimplareă aceasta, viticultorul şi soţia nu mai vorbiră de împărat. Se mirau, totuşi, că ca avusese ati'-a putere ca la adinei bătrîneţe să se lipsească de atîtea bunuri şi mărire. Se întrebau dacă se va mai întoarce la Ti- berius, căci ea îl iubeşte încă. Dacă l-a părăsit a făcut-o numai spre binele lui, crezind că se va întoarce do pe drumul ce apucase.

— Un bătrin ca împăratul nu mai poate începe altă viaţă, zise viticultorul. Cum vrei să uite dispreţul şi ura ce o are pentru oameni ? Cine oare îl va învăţa acum să-i iubească. Nu mai e nimic care sâ-1 vindoce de cruzimea lui...

— Tu ştii că unul singur l-ar putea mîntui, zise femeia, şi deseori mă g îndese ce ar fi dacă s-ar întîlni aceşti doi oameni ? Dar ce e hotărît, noi nu putem schimba nimic.

Bătrîna parcă nu mai dorea viaţa ei din ^trecut. Soţia viticultorului născuse un copil şi, de atunci, bătrîna era aşa de fericită. Insă, la fiecare jumătate de an, pleca înfăşurată în mantaua-i cenuşie la Roma. Se ducea direct în For, fără să întrebe pe cineva ; aici rămînea în faţa 'unui templu aşezat pe un loc minunat.

Acest templu avea un singur altar neobişnuit de mare, aşezat sub cerul liber, intr-o ciule pardosită cu

• na r mură.

P.' altar era Foi luna. zeiţa norocului, iar la picioarele ci o ->tatuie a lui Tiberius. înconjurat de locuinţele preoţilor şi de staulele animalelor pentru jertfit- templul avea un aer îngrijit.

KauUi:-.:-. »iu se ducea niciodată mai departe deiîl pînă la templul unde se ruga pentru Tiberius. Cîn:l vedea că Fortuna era la locul ei, că statuia lui Tiberius er.-j im-

podobită cu flori şi focul sacrificiului pîlpîia pe altar in **faţa** cetelor do credincioşi adunaţi în jurul altarului şi cînd **auzea** imnurile preoţilor, atunci se întorcea.

Astfel putea afla, fără sâ întrebe pe cineva, că Tiberius trăia, că toate erau în bună stare.

Cînd veni a treia oară, găsi templul pustiu. Nici foc, nici credincioşi. Preoţii dispăruseră, statuia lui Tiberius era pîngărită. Bătrîna întrebă pe primul om ce-i ieşi în cale ce înseamnă acra schimbare. A murit Tiberius ? E alt Cezar In locul luî ?

— Tiberius mai e încă Cezar, dar nu ne mai rugăm pentru el, fiindcă rugăciunile noastre nu-i mai pot ajuta.

— Prietene, spune-mi tot ce ştii, că eu vin do departe şi n-am avut de unde să aflu ce s-a petrecut; spune-mi ce nenorocire l-a lovit pe Cezar ?

— Cea mai maro nenorocire, s-a îmbolnăvit de o boală necunoscută pînă acum la noi, care a fost adusă din ■ Răsărit. De cînd s-a îmbolnăvit, faţa i s-a pocit, glasul
i s-a făcut ca al unei fiare, degetele de la mîini şi dc la picioare i se mănîncă, şi pentru această boală nu există nici un leac. Ne aşteptăm să moară în eîteva zile, iar de nu vom alege un alt împărat, fiindcă un aşa nenorocit nu mai poate domni. Acum ai aflat că soarta îi e hărăzită, aşa că nu mai ajută la nimic dacă ne vom ruga la zri pentru el.

Salută şi plecă, iar bătrîna rămase pe loc ameţită. Pentru prima dată în viaţă o părăsi curajul. Cu rniinile tremurinde pipăia în jur să caute un spri jin.

După un timp îşi învinse totuşi obida şi cu mare efort îşi veni în fire. Se ridică şi porni pe străzile pline de lume.

Peste o săptămînă, Faustina călătorea spre Capreea. Era o zi călduroasă cînd ajunse la vila undte stătea Tibe- rius. Pe cînd urca scările, se simţea foarte bătrînă şi siă- foilă. Se simţi şi mai rău cînd văzu totul schimbat- in jur.

Scările acelea erau odată urcate şi coborîte de o mulţime de senatori purtaţi de libieni uriaşi, delegaţi din provincie, curteni de-ai Cezarului chemaţi la ospeţe. Azi însă stările şi sălile erau goale.

Se miră mai ales că totul era aproape ruinat. Mai ciudat însă ca orice îi părea lipsa oamenilor. Dacă străinilor le era interzis să intre în Capreea, ar fi trebuit să fie

acolo sclavi şi argaţi, dansatoare şi muzicanţi, dregători şi servitori, santinele şi toţi ce ţineau de casa împăratului.

Tocmai sus întîini Faustina cîţiva sclavi bătrîni care se ridicară, şi o salutară :

— Salve Faustina, te aduce desigur un zeu bun să ne scapi de nenorocire.

— Ce e. Milo, ce s-a intîmplat ? Ce se petrece aici ? Unde sînt oamenii de la curtea Cezarului, căci mi s-a spus că e aici în Capreea.

— Cezarul a gonit toţi sclavii, fiindcă bănuieşte că unul dintre noi i-a turpat în vin boala care îl mistuie. Noi ne-am împotrivit să plecăm, că tu ştii că toată viata am slujit în casa Cezarului.

— Nu întreb numai de sclavi; unde sînt senatorii, unde sînt credincioşii Cezarului, unde sînt curtenii ?

— Tiberius nu mai primeşte pe nimeni — zise sclavul. Senatorul Lucius şi Marco, căpitanul gărzii, vin aici in fiecare zi să primească ordinele, în rest nu mai are voie nimeni să se apropie de el.

Faustina mai întrebă i

— Ce zic doctorii de boala lui ?

— Nici unul nu se pricepe să-i vindece boala ; nu ştiu nici măcar dacă omoară încet sau repede. Dar trebuie să-ţi spun că va muri curînd, Faustina, căci nu vrea să mănînce nimic de frică să nu fie otrăvit. Dacă va mai avea încredere în tine ca mai înainte, poate că va mînca şi va dormi puţin, astfel îi vei lungi viaţa cu cîteva zile.

Sclavul o duse prin mai multe săli pînă la terasa ce dădea spre Vezuviu de unde se vedea frumuseţea golfului.

Acolo, Faustina văzu o fiinţă îngrozitoare, cu faţa umflată şi cu trăsături ca de fiară. Mîinile şi picioarele îi erau legate în pînze albe, se vedeau însă degetele mîn- cate pe jumătate. Hainele îi erau prăfuite. Se vedea că nu mai era în stare să meargă, şi se tîra. Cind se apro- piară de el, văceai la capătul pavilionului cu ochii închişi. Faustina se apropie de Milo şi-i zise :

— Milo, cum e cu putinţă să ajungă pînă aici un astfel de bolnav ?

Sclavul se plecă la pămînt în faţa nenorocitului, o veste bună. Cind se întoarse spre Faustina se dădu ca

— Cczare Tiberius, zise el, îţi pot aduce în sfîrşit trăsnit înapoi fără să zică o vorbă. In faţa lui nu mai vedea pe mîndra matroană, puternică, despre care se credea că va ajunge virsta unei Sibile. Deodată, căzuse în neputinţa bătrineţelor şi sclavul văzu in faţa sa o băbuţă cu ochii tulburi şi mîinile tremurătoare.

Ea se îndreptă spre Cezar, dar nu era în stare să scoată o vorbă şi o podidi plinsul.

— Ai sosit în sfîrşit, Faustino ? zise Cezarul, fără să deschidă ochii. Stau aici şi mi se pare că te aud plîn- gînd şi nu îndrăznesc să ridic ochii de teamă să nu mă înşel.

Atunci bătrîna se aşeză lingă el, îi ridică capul şi îl puse în

poala sa. Tiberius însă rămase cu ochii închişi fără să o privească. Un simţământ de binefacere îl cuprinse şi în clipa următoare căzu într-un somn adînc.

Nu după nault timp un sclav al Cezarului se ducea din ordinul lui spre coliba singuratică din munţii Sabinei.

Se înserase şi viticultorul cu femeia sa stăteau pe prag şi priveau soarele la asfinţit.

Sclavul se apropie de ei şi ii salută, scoase apoi o pungă cu ba ni şi o dădu bărbatului.

— Faustina îţi trimite acest dar şi îţi mulţumeşte că ai fost bun cu ea. Te siâtuieştc să-ţi cumperi o vie, să-ţi construieşti o casă care să nu fie aşa de sus ca un cuib de vultur.

— Mai trăieşte Faustina ? întreabă omul. Am căutat-o peste tot, îmi închipuiam că a murit cumva prin aceste locuri.

— Ţi-aduci aminte că eu nu puteam să cred că a murit ? zise femeia ; nu ţi-am spus eu că s-a întors la Cezar ?

— îmi pare bine că s-a întîmplat după cum ai spus tu ; a făcut un bine Cezarului. Acum e iar bogată, incit ne poate ajuta şi pe noi.

Sclavul voia să plece'înainte de a se însera, dar soţii nu-1 lăsară.

— Rămii la noi pînă mîine, vrem să auzim ce mai face Faustina, de ce s-a întors la Cezar ? Sînt mulţumiţi că s-au regăsit ?

Sclavul le făcu pe voie şi intră în coliba ; In timpul mesei te povesti de boala împăratului şi. in toarcerea Faustinei.

Cind isprăviră de pa vestit sclavul vâziii eă$_t$ seţH ramaseră încremeniţi de mirare, ou achii în pămînt, ca să nu-şi dea pe faţă ducerea ce-i cuprinse.

în sfîrşit, omul se îndreptă către femeia lui; şi-i zise i

— Nu crozi tu oare ca aici e voia lui Dumnezeu ?

— Aşa e, Dumnezeu ne-a adus aici, şt ne- *m* dat puterea să colindăm mări şi ţări pînă în aceste locuri; Cînd Faustina a venit la noi, tot voia lui a fost.

Bărbatul zise către sclav :

— Prietene, te rog să duci solia asta Faustinei şi ascultă cuvînt cu cuvînt din partea prietenului ei din dealul Sabin. Vezi femeia .aceasta, nu-i aşa- oă a frumoasă şi că sănătatea ei e minunată ? Şi, totuşi, ea a zăcut odată de aceeaşi boală de care e bolnav acum Tiberius.

Sclavul îl privi neîncrezător, dar el continuă să povestească privindu-1 apăsat în ochi.

— Dacă Faustina nu va crede, spune-i că noi sîntem din Palestina, o ţară în care boala aceasta e obişnuită. Acolo e'o lege care alungă pe bolnavi din oraşe şi sate şi ei îşi caută adăpost în gropi, şanţuri şi în pustie.

Sclavul neîncrezător, clătină capul şi zise cu un suris pYietenos :

— Cum o să creadă Faustina ce spui ? cind ea iţi cunoaşte femeia sănătoasă şi toată lumea ştie ea nu există leac pentru această boală.

— Ar fi cel mai bun Lucru dacă m-ar crede, şi dacă vrea, poate cere lămuriri din Nazaretul Galileei, unde fiecare om poate adeveri spusele mele.

— Poate a vindecat-o vreo minune a unui /-eu. zise sclavul.

— Aşa e, după cum spui. Se răspîndise prin pustie un zvon că în Nazaretul Galileei trăieşte un profet, oare are puterea lui Dumnezeu şi poate vindeca, numai pu- nîndu-şi mîna pe fruntea lor. Bolnavii nu voiau să creadă, zicîndu-şi : „Pe noi nu ne poate ajuta nimeni. De cînd au murit marii profeţi nu ne mai poate vindcca cineva-. Dintre toţi crezu o fecioară şi plecă spre oraşul Nazaret să-l caute pe profet.

Cînd pribegea ^ larripia întinsă, intilni un bărbat înalt, cu faţa trasă, încununată de plete negre şi strălucitoare. Ochii lui luminau ca stelele şi o atrăgeau spre el. Înainte de a se apropia, fata începu să strige :

— Nu te apropia de mine, sînt necurată, dar spu- nc-mi

unde e profetul din Nazaret ?

Bărbatul însă se apropie de ea întrebînd-o :

— De ce-1 cauţi pe profetul din Nazaret ?

— îl caut ca el să-şi pună mina pe fruntea mea şi să mă vindece.

Atunci bărbatul îşi puse mîna pe fruntea ei. Fata îl întrebă :

— De ce îţi pui mîna pe fruntea mea ? Nu cumva eşti un profet ?

El surise şi zise :

— Du-te în oraşul de pe povîrnişul dealului şi ara- tă-te preoţilor.

Bolnava crezu că el glumeşte, fiindcă nu-şi putea închipui că poate fi vindecata. „De la el nu pot afla ce dorcsc“. r

Întîlni apoi un alt bărbat care-plecase la vînătoare, .şi cînd văzu că se apropie atît cît să o poată auzi, îi zise :

— Nu te apropia de mine, că sînt necurată ; spune-mi insă unde pot găsi pe profetul din Nazaret ?

— Ce vrei tu cu profetul ? ii răspunse omul.

—' Vreau să-şi pună mina pe fruntea mea să mă vindece de boală: Bărbatul se apropie şi mai mult.

— De ce boală vrei să fii vindecată ? Nu ai nevoie dc nimeni după cum se vede.

— Nu vezi oare că sînt necurată ? Sînt născută din părinţi leproşi, într**-0** peşteră.

Bărbatul însă se apropie mai mult, căci fata era gingaşă şi frumoasă ca o floare înflorită de curînd.

— De ce rîzi dc mine ?

— Tu eşti cea mai frumoasă fecioară din Iudeea.

— Ah, cum poţi vorbi aşa ? Crezi că nu ştiu că faţa mi-e mîncată şi glasul meu e ca al unei fiare sălbatice ?

Bărbatul o privi în ochi şi-i zise :

— Glasul tău e limpede ca susurul izvorului şi faţa ta e netedă ca *o* năframă de mătase.

Se apropie aşa de mult că fata sc putea vedea în niturile de la friiele calului.

— Uită-te şi vezi, zise el.

Şi cînd se văzu rămase fermecată de frumuseţea ce se arăta ochilor ei.

— Dar ce văd oare ? Asta nu e faţa mea.

— Ba e faţa ta, zise călăreţul.

— Şi glasul meu nu mai răsună ca un horcăit ?

— Glasul tău sună ca viersul cel mai duios de harpă.

Fata se întoarse şi întrebă :

— Cine este bărbatul care trece printre cei doi stejari ?

— E acela pe care il cauţi, profetul din Nazaret.

Copila îşi încrucişă mîinile de mirare şi ochii i se umplură de lacrimi.

— O, Doamne sfinte ! O, dătătorule de puteri cereşti I Tu m-ni vindecat!

Călăreţul o luă pe cal şi o duse în orăşelul de pe colina dealului ca s-o acaţe preoţilor şi bătrînilor şi'să le povestească cum a găsit-o. Cărturarii o întrebară cu de- amănuntul despre.toate, dar cind auziră că e născută din părinţi leproşi, nu voiau să creadă că e vindecată.

— Du-te de unde ai venit (Căci dacă ai fost odată bolnavă, vei fi toată viaţa ta. Nu trebuie să vii aici ca să nc molipseşti şi pe noi.

— Eu ştiu că sînt sănătoasă, fiindcă profetul din Nazaret şi-a pus mîna pe fruntea mea.

Cînd auziră oamenii aceasta, strigară :

— Cine e acela care curăţă pe leproşi ? Asta e numai înşelăciune a unui spirit rău. Du-te înapoi de unde ai venit ca să nu ne molipseşti şl pe noi.

Aşadar nti vor să recunoască vindecarea minunată a fotei şi o alungară din oraş, împreună cu tovarăşul ei.

După ce preoţii îşi spuseră -hotărîrea, fecioara se îndreptă spre călăreţ şi-i zise :

— încotro să mă duc acuma ? Nu vreau să mă întorc printre bolnavii din pustie.

Călăreţul îi răspunde :

— Nu trebuie să te intorci în pustie, vino cu mine peste mări şi ţări, într-o ţară unde nu sînt legi pentru cei curaţi şi necuraţi. Şi...

Cînd bărbatul se opri, sglavul îi zise :

— Nu e ficvoie să-mi povesteşti mai departe. Vino cu mine de-mi arată drumul, căci vreau, chiar în noaptea asta să mă întorc, Faustina şi împăratul trebuie să audă mai repede această veste.

Cînd se întoarse acasă, viticultorul găsi pe femeia sa trează.

— Nu pot să dorm, zise ea, mă gindesc numai tv-nr fi dacă aceşti doi bărbaţi s-ar întîlni. Cel care iubeşte oamenii si cel care-i urăşte. La întilnirea lur lumea ar trebui să-şi schimbe mersul. .

Bătrîna Faustina se îndrepta către Ierusalim. Ea nu trimisese pc altcineva după profet. Ea îşi zicea astfel : ,,Ce voim noi de la- acel om nu se poate dobîndi cu daruri Şi linguşeli. Dar dacă cineva se va arunca la picioarele sale plingînd şi va spune în ce nenorocire se află împăratul. atunci sigur va veni şi cin^il poate ruga mai căl- 'duros declt aceea care suferă tot aşa de mult ca şi împăratul.

Speranţa că va putea să-l scape pe Tiberius o întinerise. Călătorise pe mare pînă la Iaffa, iar de aici pînă la Ierusalim merse călare.

Rezista la drum tot aşa de bine ca întreaga ceată de robi. războinici şi soldaţi care o însoţeau.

Pe drumul do la Iaffii spre Ierusalim, bătrîna făcea planuri mari şi spera să poată dobindi totul. Era primăvara şi eimpia Saraonului era acoperită de flori mirositoare ; a doua zi,-pe drumul ce-1 făceau prin munţii lu- deei văzură colinele acoperite cu livezi de piersici şi caişi înfloriţi, care o înviorau pe bătrînă.

Nu numai primăvara înverzită făcea drumul lor plăcut : fermecător era să vezi cetele de oameni, care se în- ^ dreptau grăbite spre Ierusalim.

Toţi înaintau veseli, cîntînd cu glas potolit imnuri străbune, sau cîntînd din instrumente ciudate melodii ce semănau cu zumzetul bondarilor sau cu ţîrîitul greierilor.

Faustina împărtăşea şi ea din bucuria şi sărbătoarea drumeţilor; de aceea, îndemnîndu-şi calul, la drum, povestea unui tinăr patrician ce mergea pe lîngă ea : „Am

visat in această noapte că Tiberius s-a arătat spunîn- du-mi să nu-mi amin drumul şi să intru în Ierusalim chiar in dimineaţa aceasta frumoasă să-l caut pe profetul dorit“.

Pe cînd vorbeau astfel ajunseră pe culmea unei coline şi se opriră fără să vrea. La poalele colinei se întindea o vale adincă în mijlocul căreia era o stîncă uriaşă, pc al căref pisc era ridicat oraşul Ierusalim.

Micuţul oraş de pe vîrful dealului părea azi de o mie de ori mai mare. Toate colinele erau acoperite de corturi colorate şi o mare de oameni.

Multă vreme bătrîna privi şirul lung de călători, apoi zise către tovarăşul său :

— Cred căfctot poporul a ..venit la Ierusalim.

— Aşa e, zise Sulpicius care'o însoţea, pe Faustina din ordinul lui Cezar, fiindcă el trăise mulţi ani în Iudeea. Azi sărbătoresc paştele şi au venit cu toţii la Ierusalim.

Faustina râmase o clipă pe gînduri, apoi zise :

— îmi pare bine că am venit azi aici, cînd e strîns poporul. Asta dovedeşte că zeii ne a^ută. Poate îl vom întilni aici pe profetul din Hazaret.

— Ai dreptate, se poate foarte bine ca el să fie aici.

Sulpicius întreabă cîţiva drumeţi dacă l-au văzut în Ierusalim pe profetul din Nazaret.

— A fost în fiecare an aici şi sigur va veni şi anul acesta, pentru că e un om pios şi cucernic.

O femeie arătă cu mîna spre o colină şi zise :

— Vezi dealul acela acoperit de măslini ? Acolo îşi întind «alilienii corturile lor, acolo veţi afla despre el.

Pc drum, femeia se apropie de Faustina şi-i zise :

— Uite, bătrînul care stă pe zid; acela este un gali- lean şi face parte din învăţăceii profetului; el îţi poate spu ne unde e cel pe care îl cauţi.

Faustina îi povesti lui Sulpicius ce auzise despre cerşetor ; acesta era un moşneag cu barba mare şi căruntă, cu faţa ărsă de soare şi mîinile bătătorite de lucru. Nu părea că cerşeşte, dar era adîndt în gînduri triste, îneît nici nu se uită la drumeţii ce se nnroDiau-

Sulpicius îl întrebă de cîteva ori :

— Prietene, oamenii îmi spun că eşti din Galileea ; fii bun şi spune-mi unde putem găsi pe profetifl din Nazaret ?

Butrînul tresări înfiorat şi privi rătăcit în jur ; cînd înţelese despre ce era vorba se mînie şi strigă furios :

— Ce zici ? ce mă întrebi pe mine despre acel bărbat ? Nu ştiu cine e, iar eu nu' sînt din Galileea.

Femeia din Iudeea se amestecă în vorbă şi zise :

— Eu te-am văzut cu el. Nu-ţi fie frică şi spuno-i bătrînei, prietena Cezarului, unde îl poate găsi ?

Bătrînul îşi ridică mîinile la cer şi zise :

— Din Cauza acelui bărbat a trebuit să fug din Ierusalim şi nici aici .printre cerşetori nu mă lăsaţi în pace.

Faustina se îndepărtă şi zise către Sulpicius :

— Omul acesta e nebun, de la el nu putem afla ’ nimic.

Cind ajunseră la poarta oraşului, femeia care voia s-o ajute îi zise să bage de seamă să nu calce pe omul care era lungit în drum. El nu se mişca nici cînd cămilele călcau alăturea de el. Era îmbrăcat sărăcăcios şi plin de praf.

— De cc stă oînul acesta în drum ? întreabă Faustina.

în clipa aceea omul începu să strige :

înduraţi-vă fraţilor şi călcaţi-mă în picioare, nu mă cruţaţi, am vărsat sînge nevinovat, călcaţi-mă in picioare !

Sulpicius apucă friul calului şi zise :

— Se vede că e un păcătos care se pocăieşte, nu te opri ; oamenii de aici sînt ciudaţi şi trebuie lăsaţi în pace.

Omul din praf striga şi mai tare :

— Puneţi copita pe inima mea, scoateţi-mi ochii cu copitele catîrilor, omorîţi-mă !

Faustina nu putu să treacă mai departe ; ea încercă sâ-1 înduplece să plece din drum.

Femeia se apropie din nou şi zise :

— Şi acesta e unul dintre învăţăceii profetului. Vrei s~.-l întrebi şi pe el ? [1]

Faustina încuviinţă, se aplecă şi întrebă :

— Ce e cu profetul vostru? Vă întîlnesc pe toţi îin- ţjârţiţi şi aiuriţi, dar numai pe el nu îl văd. *

La auzul acestor vorbe, bărbatul se ridică în genunchi şi zise cu glas amărît:

— Ce duh rău te aduce să mă întrebi de el ? Nu vezi că m-am aruocat în praf să mă călcaţi în picioare ? Nu-ţi ajunge aceasta ? Trebuie să mă întrebi şi tu ce am făcut cu el ?

— Nu pricep de ce mă dojeneşti, eu nu-ţi fac nici un rău,

te întreb numai upde e profetul ?

Cînd auzi'bărbatul sari în sus,„cu mîinile la urechi, gemu şi se văită :

— Vai, ţie că nu mă laşi să mor în pace, şi făcîn- du-şi drum prin mulţime fugi, urlînd, rupîndu-şi hainele ce-i fîlfîiau in vînt ca nişte aripi negre.

— Se pare că am intrat în ţara nebunilor, zise Faustina, şi se mîhni mult cînd văzu ce ucenici avea profetul. Cine poate fi El ai cărui ucenici sînt nebuni de legat ? Şi ce ajutor ar putea avea de la El împăratul ?

— Stăpîno, nu te opri, din drum şi caută-1 pe profet, căci mi-e teamă să nu i se fi întîmplat ceva, de vreme ce învăţăceii lui par aşa de rătăciţi, încît nici nu vor să audă de el.

Faustina şi tovarăşii săi merseră prin străzi înguste fjjnă ajunseră într-o ulicioară întunecoasă, plină de oameni.

Nu mai era cu putinţă să intre in oraş călări. Sulpi- cius sfătui pe Faustina să meargă pe jos.

Ea se învoi si porniră pe jos spre palatul lui Pontius Pilat. ■

Sulpicius arătă Faustinei la jumătatea drumului o stradă :

— Vezi, cînd vom ajunge acolo, sîntem la palat.

Cînd ajunseră în acea stradă, care se întindea de la porţile palatului pînă la muntele Golgota, văzură un convoi trist ce urma un condamnat la moarte pe cruce.

înaintea lui venea o ceată de oameni vijelioşi şi sălbatici, care voiau să vadă răstignirea ; ei alergau pe străzi cu braţele ridicate spre cer, urlînd de bucurie că vor vedea ceea ce nu pot vedea în fiecare zi. După ei veneau cete de oameni în haine lungi, bătrini şi preoţi, femei cu

fele întunecate, şi alţi oameni care plîngeau în hohoto. O ceată de schilozi, cerşetori strigau cît îi ţinea gura :

— O, Doamne, scapă-1, trimite îngerul mîntuirii, tri- mite-i un ajutor In ceasul acesta greu.

Urmau cîţiva ■ călăreţi romani care păzeau pe condamnat să nu încerce cineva să-l scape. Acesta purta o cruce mare şi grea de lemn ce**-1** îngenunchiase la pămînt. El ţinea capul aşa de plecat, îneît nimeni nu-i putea vedea faţa.

Faustina privea înfiorată călătoria grea a oslnditujui la moarte. Cu mare mirare văzu că el purla o mantie de purpură şi pe cap o cunună de spini.

— Cine este acest bărbat ?

Atunci un trecător îi răspunse :

—- E unul care vrea să se facă Cezar.

• — Fiindcă doreşte un lucru aşa de nebunesc merită să moară, râse bătrîna cu tristeţe. Osînditul şovăi sub cruce şi călăii II legară de mijloc cu o funie şi, astfel, îl trăgeau îndemnînâu-l să se ridice. Dar cînd mai traseră **0** dată, omul căzu sub cruce. Atunci se iscă o mare fierbere şi călăreţii romani abia putură să oprească năvala ^ ei îşi scoaseră săbiile voind să oprească o ceată de femei care să-l ajute pe osindit să se ridice. Călăii îl siliră, bâtîndu**-1** să se ridice, osînditul nu sc putu mişca din cauza crucii ce**-1** apăsa.

în sfirşit, cîţiva îi ridicară crucea şi atunci Faustina fl văzu faţa. Obrazul îi era plin de lovituri şi de fruntea încununată cu mărăcini picurau stropi de singe.

Ţinea gura închisă, dar buzele-i tremurau, ca şi cum ar fi voit să oprească un strigăt de durere, ochii îi erau plini de lacrimi, aproape stinşi de suferinţă.

Dar pe figura aceea a omului pe jumătate mort, bătrîna avu viziunea splendidă a unei feţe galbene, în care străluceau ochii ca stelele, şi deodată fu cuprinsă de durere şi începu să plingă la vederea acestui om.

— O, sărman de tine, cum te-au chinuit! zise ea şi se apropie cu ochii plini de lacrimi.

Sărmanul văzu că femeia vrea să se apropie de el şi se tîrî pînă la ea, ii cuprinse genunchii ca un copil ce caută scăpare la mama lui. Femeia se apleacă spre el; era totuşi fericită că el venise să caute mîngîierea la ea.

Il apucă de după gît cu o mînă, iar cu cealaltă ii şterse cu năframa ei de în lacrimile şi sîngele de pe obraz.

Călăii ridicară crucea şi veniră să-l smulgă pe osin- dit, iar nerăbdători îl traseră şi mai sălbatici.

Osînditul suspină adine cînd îl răpiră de lingă bătrînă/dar îi urmă fără împotrivire.

Faustina îl ţinea în braţe cînd îl smulseră dc la pieptul ei bătrîn şi slab ; simţea că cineva i-a luat copilul de la sin.

— Nu se poate să-l luaţi, nu mi-1 îuaţi, nu trebuie să moară, nu se poate ! ,

încercînd să se împotrivească călăilor, Faustina leşină.

Sulpicius se grăbi să o ţină să nu cadă. O duse intr-o magazie mică şi întunecoasă unde locuia un negustor.

Negustorul întinse o rogojină şi o culcară pe bătrînă.

— A făcut azi un drum. lung, iar zgomotul şi mulţimea i-au făcut şi mai rău.

— Ziua aceasta e grea chiar pentru un om tînyr, zise negustorul. Aerul e greu şi apăsător, nu e do mirare dacă va fi furtună.

Sulpicius se aplecă asupra bătrînei şi văzu că dormea adînc. Se duse apoi, în faţa magaziei si privea lumea ce i se perinda prin faţa oehilor.

Nevasta guvernatorului din Ierusalim, in noaptea în care Faustina intrase în oraş, visase un vis ciudat.

Se făcea că stătea pe acoperişul casei şi do acolo se uita în curtea pardosită, după obiceiul răsăritului, cu marmură şi împodobită cu flori.

In curte erau adunaţi toţi bolnavii şi schilozii din lume, mii de nenorociţi mistuiţi de durere şi chin.

Cu toţii se înghesuiau la poartă, vrind să intre, iar cei din faţă loveau cil eîrjele în poarta palatului.

Un sclav deschisese poarta şi întreba din prag ce doreau. Atunci auzi mulţimea strigînd într-un ^'as :

— Căutăm pe profeful trimis de Dumnezeu pe pă- mint. Unde e profetul din Nazaret, care ne poate vindeca toate suferinţele ? "•

Servitorul le răspunse cu voce liniştită, aşa cum obiş-. nuiesc să facă toate slugile din palatele mari:

—• Nu mai întrebaţi de profet, l-a omorit Pilat.

La auzul acestor vorbe se ridică un vaiet de groază, incit femeia se deşteptă.

Adormi din nou şi visă că era pe acoperiş şi se uita în curtea cea mare a palatului. Şi iarăşi curtea era plină de oameni nebuni şi smintiţi, stăpiniţi de duhuri rele.

Unii erau goi, alţii cu părul incîlcit, alţii purtind coroane de paie pe cap şi îmbrăcaţi cu mantale de frunze ce se credeau animale. Toată tjiulţimca aceea se apropia şi cerea să intre.

Din nou sclavul deschise şi întrebă :

— Ce vreţi ?

— Unde e profetul din Nazaret ? Acela carc e tri- rs de Dumnezeu să ne dea sufletul şi mintea ?

îl auzi pe sclav că răspunse cu voce liniştită :

— Profetul nu mai e, l-a omorît Pilat.

Cînd auziră nebunii, începură să urle şi să se lovească între ei, îneît începu a curge sînge pe pietre.

Femeia începu să plingă de milă şi se deşteptă.

Adormi pentru a treia oară, şi iarăşi se visa pe acoperişul casei. în jurul ei stau cîteva sclave ce cîntau din ţitere şi lăute ; iar florile de migdal îşi amestecau mirosurile cu cele ale trandafirilor. Pe cînd stătea acolo, cineva îi zise :

— Apleacă-te te uită în curte.

Ea însă se împotrivi :

— în noaptea ista nu mai vreau să văd ce se petrece in curte.

Se auziră zgomote dc lanţuri, de ciocane, dc lovituri de lemn. Sclavele sc opriră din cîntec şi se apropiară să vadă. Stăpina nu se putu opri şi alergă să vadă ce este Văzu cu groază că toată curtea era plină cu toţi condamnaţii din lume . ocnaşi legaţi în lanţuri grele, tîrind după ei ciocanele *ib.r-* oc-ne, alţii, care duceau galerele de război. Cei care cutu condamnaţi să fie răstigniţi îşi duceau crucile grele dc- lemn, cei care trebuiau tăiaţi aduceau cu ei topoarele- şi toţi sclavii care trebuiau să mun- ceaşcă la lei ca animalele de povară, cu spetele înroşite de bice. Toţii stăteau în laţa porţii şi strigau •

— Deschide, deschide !

Sclavul răspunse :

— Ce vreţi ?

— Căutăm pe profetul din Nazaret, care a venit pe pămînţ să libereze toţi sclavii şi nenorociţii şi să-i facă fericiţi.

, — Nu-1 puteţi găsi. Pilat l-a omorît.

Cind auziră aceste vorbe, sloboziră un vuiet îngrozitor dc blesteme de se cutremură pămîntul.

Femeia de spaimă se deşteptă.

— Nu vreau să mai dorm, voi sta toată noaptea trează.

Dur fu cuprinsă de un somn adine şi iar se visă po acoperişul casei lîngă bărbatul ei. Ea îi povestea de visul ei, iar el ridea. Deodată auzi un glas care-i zise :

— Du-te şi vezi ce oameni slnt la poarta ta. Bărbatul se duse să vadă cine e. Cind ea se uită, curtea era plină dc drumeţi şi de sclavi, ce descărcau poverile de pe cămile şi măgari. La intrare, era un bărbat mare la stat cu umerii laţi şi faţa aspră şi întunecată. Femeia îl recunoscu în vis şi zise bărbatului ei:

— A venit Cezarul Tiberius la Ierusalim.

Sclavul îl întrebă ce doreşte, iar acesta răspunse :

t- Caut pe profetul din Nazaretul Galileei. Cezarul îl chemă să-l vindece de o'boală de care nici un doctor din lume nu **-1** poate scăpa.

Sclavul răspunse umilit:

— Stăpîne nu te mînia, dar nu-;ţi pot împlini, voia. Atunci Cezarul porunci ceva sclavilor, care aduseră odoare preţioase, cupe pline cu mărgăritare, saci plini cu aur.

Cezarul zise sclavului:

— Toate aceste bogăţii le dă Tiberius pentru săraci dacă il va vindeca.

' — Doamne, da: voia ta nu se poate împlini.

Cezarul făcu un semn şi uft sclav aduse o mantie de purpură pe care stc.-ilMwa zală de pietre scumpe şi zise :

.— îl fac va avea drept să domnească peste poporul sau, numai dacă va vindeca Tiberius.

Sclavul se aplecă şi- mai adînc şi zis?

— Stăpîne, asta nu stă în puterea mea.

Cezarul chemă încă o dată sclavul şi acesta aduse o mantie de purpură şi o coroană de aur. '

— Iată, voia Cezarului e ca profetul să-i fie_urmaş, să ia domnia întregii: lumi,, numai să vindece pe Tiberius.

Atunci sclavul se aruncă Ia picioarele Cezarului şi zise

— Stăpîne, acela pe care îl cauţi nu mai este. Pilat din Pont l-a omorît.

Femeia se deşteptă tîrziu, iar sclavele o aşteptau să se imbracv Era mereu tăcută, abia mai tîrziu întrebă sclava, care o pieptăna, dacă soţul ei se sculase. Află că fusese chemai sâ judece jn tîlhar.

— Aş vrea să vorbesc cu el.

— Stâpîno, va fi foarte greu, e tocmai în judecită.

O ipâ o vreme mai întrebă :

— Cunoaşte cineva dintre voi pe profetul din Nazaret ?

— Profetul din Nazaret este un iudeu făcător de minuni ; do ce întrebi tocmai de el? Chiar acum l-au adus iudeii HKî să-l judece.

Soţia guvernatorului porunci să se afle numaidecît pentru ce era învinovăţit. Sclava se întoarse îndată şi-i spuse :

— Iudeii îl învinovăţesc că vrea să se f.u-ă rege şi cer guvernatorului să-l omoare.

Cind auzi, femeia se sperie şi zise :

— Trebuie să vorbesc numaidecît cu soţul meu. altfel se întîmplă o nenorocire mare.

Dar nu era cu putinţă să-l poată aducc şi toată ziua nu**-1** putu întîlni, căci după judecată chemase la ospăţ r-e ciţiva romani ce se aflau în Iudeea întîmplător.

Soţia guvernatorului era mîhnitu şi nu vorbi cu nimeni. ^

Cînd cineva o întrebă dacă e bolnavă, guvernatorul povesti, rîzînd de- v.p?.ie-i aceea trimisă de dimineaţă şi, glumind, spuse că ţa rrezuse că un guvernator poate schimba o sentinţă după visele unei femei.

— N-a fost vis, a fost o precizare a zeilor. Ar -fi trebuit numai o zi să-l mai lăsaţi să trăiască.

După o vreme unul dintre ei ridică.capul şi zise :

— Dar ce e? Am stat aşa .de mult la masă, încît s-a întunecat ? Şi cu toţii erau uimiţi de întunericul ce ie lăsase fără veste.-

— Parcă sîntem morţi, zise.retorul către un tovarăş. Obrajii ne sînt cenuşii şi buzele negre.

Femeia fu cuprinsă de groază şi-i spuse soţului său :

— Nici acum nu vezi că zeii ne dau semne ? Ei sînt minioşi că ai osîndit un nevinovat la moarte. Crel că n-a murit încă. Porunceşte să-l ia de pe cruce, îl voi în”rîţi singură şi-i voi vindeca rănile.

Pliat răspunse rizînd :

— Desigur că zeii ne dau semne. Dar nu cred ca soarele să se întunece că am osîndît un rătăcit pe cruce.

-Ne putem aştepta lalucruri mai mari care să îngrijească imperiul întreg. 'Cine ştie cite zile ,mai poate avea bătrînul Tiberius.,.

Dar n-apucă se termine vorba, căci întunericul se lăsă şi mai adînc şi Filat se opri să : poruncească unui servitor să aducă lumină. Cind se făcu lumină, văzu pe feţele tuturor nemulţumire, de aceea zise soţiei sale cu asprime :

— După cum vezi şi oaspeţii s-au molipsit de visele tale. Dar dacă nu se poate altfel, povesteşte-ne cel puţin cu ai visat.

Soţia începu să povestească visul, oaspeţii se întristară şi nu mai atinseră .paharele. Singurul caro ridea, numindu-le o născocire bolnavă, era guvernatorul.

— Visul acesta c mai mult decît un vis, spuse rolo rul, căci dacă nu l-am văzut pe Cezar, am văzut însă pe bătrîna Faustina intrînd în oraş. Mă mir că nu s-a arătat pînă acum la palat. S-a dus vestea că Tiberius e lepros şi se poale foarte bine să fi trimis după acel profet să-l vindece.

(Mu.v **.;. ;i:'ăugă** foarte serios :

— Dacă a fost cu putinţă ca Tiberius sâ trimită după el, ar fi mai bine să-i ridici o&înu'u.

Pilat se mînie :

— E dc vină întunericul dc sinteţi cu toţii aşa dc rătăciţi? Parcă aţi fi cu loţii tălmăcitori de vise şi profeţii.

Ostaşul insistă să trimită un sdav să elibereze pe osîndit.

— Vreţi să mă fac de ris cu orice preţ ? Spuneţi ce va zice de mine ţara şi poporul dacă tocmai eu calc ordinea şi dreptul? Ce s-ar zice de guvernatorul care ri dică o pedeapsă cu moartea numai pentru că soţia lui a visat un vis urît!

— Eu n-am visat cînd am văzut-o pc Faustina în Ierusalim, zise retorul.

— Răspund eu Cezarului pentru acest osîndit. Va vedea că acel visător care s-a lăsat dus de ostaşii moi fără împotrivire, nu**-1** putea vindeca.

în qlipa aceea, un tunet groaznic, urmat de fulger şi cutremur, înspăimîntă lumea. Palatul lui Pilat rămase neclintit, dar sc vedeau cum cad coloanele şi casele din i'r

'i lat strigă cît putu la un sclav şi-i zise :

— Du-te la locul de osîndă şi porunceşte în numele meu să se coboare de pe cruce profetul din Nazaret

Sclavul plecă îndată, iar pînă la venirea lui nimeni nu mai îndrăznise să scoată o vorbă. Acesta se întoarse pe dată şi rămase mut în prag.

— L-ai mai găsit viu ? întrebă guvernatorul.

— Stăpîne, în clipa în care s-a cutrcmurat pămîn- tul, profetul a murit.

Abia termină de zis şi se auziră în poartă bătăi puternice. Tresăriră cu toţii, ca şi cum ar fi fost din nou cutremur.

Un sclav se apropie şi spuse :

— A sosit Faustina şi Sulpicius din partea Cezarului. Vor să ştie unde e profetul- din Nazaret.

Un murmur uşor se auzi peste tot, iar guvernatorul, cînd se desmeteci văzu că femeia lui **0** părăsise.

Bătrîna Faustina, întoarsă la Capreea, se duse la Cezar şi îi povesti ce se întîrriplase cu profetul din Na-

zaret. Tn timpul lipsei sale, boala se înrăutăţise şi mai mult, încît nici nu îndrăznea să-l privească. „Mai bine aş fi murit decît să iau acestui om şi ultima speranţă", îşi zicea Faustina.

Spre marea ei mirare, el o ascultă cu cea mai mare linişte.

— Văd că îţi pare'rău cu adevărat, Faustino, deşi ai trăit o viaţă întreagă în Roma,, tot n-ai uitat puterea şi credinţa ce o ai în vraci şi des'cîntece auzite în copilărie în munţii Sabini.

— De ce m-ai lăsat să plec în ţara aceca îndepărtată dacă ştiai că mă întorc fără folos ?

— Tu eşti singurul meu prieten şi de ce nu ţi-aş fi făcut pe plac, atîta vreme cît stă în puterea mea să te mulţumesc ?

Bătrîna însă se necăji că Cezarul nu a crezut în nimic, ci a vrut numai să-i facă ei pe plac.

— Vezi, ăsta e defectul tău cel mai mare, pe care nu l-am putut suferi niciodată.

— De ce-te-ai întors atunci lâ mine? De ce n-ai rămas în munţii tăi ?

Şe părea că iar erau gata să se certe, dar Faustina nu-i mai lua în seamă vorbele grele.

— Acela a fost cu adevărat un profet, zise ea. L-am văzut şi eu; parcă era un zeu. Eram scoasă din fire de durere, cînd îl duceau la moarte.

— îmi pare bine că l-ai lăsat să moară ; era un revoltător şi un uzurpator.

Faustina era gata să se înfurie.

— Am vorbit cu mulţi prieteni de-ai lui şi nu a fost dc loc ccea ce spui.

— Chiar dacă nu a făcut vreo crimă, nu era mai bun ca alţii, zise Cezarul. Care e omul care n-a meritat de o mie de ori moartea ?

— Iţi voi arăta totuşi un semn al puterii sale. Ţi-am spus mai înainte că eu i-am şters faţa cu năframa mea, acum o am în mină, vrei să vezi ?

Ea desfăcu/năframa în faţa Cezarului şi acesta văzu pe ea urmele unei feţe omeneşti. Glasul bâtrînei începuse să tremure.

— Acest om a văzut că eu îl iubeam şi nu ştiu prin„ ce minune mi-a lăsat chipul său. De cîte ori îl văd, ochii mi se umplu de lacrimi.

Cezarul se plecă să vadă chipul născut din lacrimi, din sînge şi urmele înnegrite ale durerii. încet, încet, începu să desluşească mai bine chipul. Văzu sîngele pe tîmple, cununa de spini, părul înmuiat în sînge, buzele ce păreau că tremură de durere; de ce se apleca mai mult asupra chipului, vedea ochii care străluceau de o lumină ascunsă ce arătau o durere nemărginită şi o curăţenie şi iubire cum nu mai văzuse vreodată.

Cum stătea întins pe pat sorbea din ochi icoana.

— Să fie oare om ? şoptea el.

Lacrimile începură să-i curgă în valuri pe obraz.

— Iţi plîng moartea groaznică, necunoscutule, murmură el. Faustina, de ce l-ai lăsat să moară ! El m-ar fi vindecat. Omule, chiar de nu am putut fi vindecat de tine, tot te voi răzbuna ; mîna mea va cădea greu pe acei care mi te-au răpit.

Alunecă apoi la pămînt şi îngenunche în faţa icoanei.

— Tu eşti Omul, zise el. Tu eşti Acela pe care niciodată n-aş fi crezut să-l văd. Noi sîntem fiare şi mai răi ca fiarele, tu eşti însă Omul.

Şi îşi plecă aşa de adînc capul în faţa icoanei, îneît atinse pămîntul.

■— Indură-te de mine, Necunoscutulc ! zise ci, şi lacrimile îi curgeau pe podea.

Bătrîna speriată de ce făcuse, voi să tragă năframa cu icoana, ca Cezarul să n-o mai poată vedea. Atunci Cezarul îşi ridică capul şi, minune : chipul său era schimbat, arăta aşa' cum era el înainte de boală. In clipa în care a simţit iubirea şi mila, .boala l-a părăsit.

Trei soli trimise Tiberius în ziua următoare.

Primul se duse la Roma şi porunci să se cerceteze cum îşi face datoria guvernatorul din Palestina şi să-l pedepsească, fiindcă a osîndit nevinovaţi la moarte.

Al doilea se duse la viticultor şi la femeia lui să le mulţumească pentru sfatul ce l-au dat împăratului şi să

le spună cum s-a întîmplat. Cînd auziră soţii totul pînă la sfîşrit, începură a plînge.

- — Toată viaţa mă voi gîndi, ce s-ar fi întîmplat dacă aceşti doi bărbaţi s-ar fi întîlnit, zise viticultorul.

Femeia spuse i

— Nu a fost cu putinţă ca aceşti doi să se fi putut întîlni. Dumnezeu ştie că lumea nu ar fi putut ţine o aşa faptă.

Al treilea sol se duse în Palestina şi aduse de acolo cîţiva discipoli ai lui Ilsus, pentru a vesti în €apreea, învăţătura ce le predicase Răstignitul. Gînd ajunseră in Cappreea, Faustina zăcea pe patul morţii, şi In ultimă clipă a vieţii, se converti şi a fost botezată cu numele dâ Veronicn. fiindcă îi fusese dat să dea omenirii adevărată icoană a MîntuitoruiuL

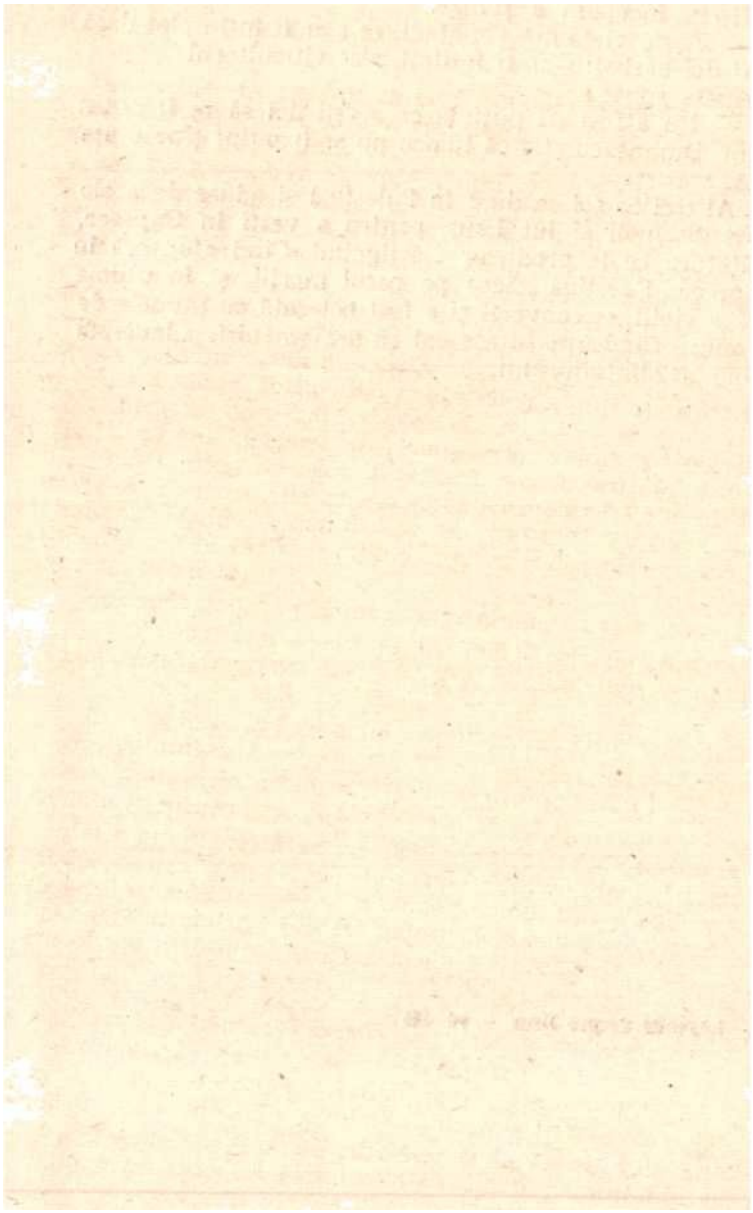

CUPRINS

In noaptea sfîntâ..... _ 5
Vedenia Cezarului..... . 12
Fîntîna celor trei magi 19
Copilul din Betleem....., . ■ 28
Fuga in Egipt 45
In Nazaret.....52
în templu 57
Năframa Sfintei Vcronica 6 9